

KELEIVIS

THE TRAVELER LITHUANIAN WEEKLY

KELEIVIS
Prenumerata - Subscription
Amerikoje ir užsieniuose
metams - 1 year \$7.00
pusei metų - 6 months .. \$4.00
KELEIVIS
636 East Broadway
South Boston, Mass. 02127

KELEIVIS
Lithuanian Weekly
(Except for two weeks in July)
Published in So. Boston, Mass.
Since February 9, 1966
KELEIVIS
636 East Broadway
South Boston, Mass. 02127

NR. 5 "Keleivio" telefonas AN 8-3071 SO. BOSTON, MASS., 1972 METU VASARIO - FEBRUARY 1 67-TIEJI METAI

Nixonas atskleidė slaptų taikos derybų planus

Slapti pasitarimai su šiaurės Vietnamo atstovais vyko nuo 1969 m. JAV pateikė eilę pasiūlymų karui baigti, bet komunistai jų nenorėjo svarstyti. Jie ir dabar kietai laikosi savo senų taikos sąlygų ir naujų pasiūlymų nesvarsto.

Praeitą antradienio vakarą prezidentas Nixonas televizijos perėjimoje kalboje viešai atskleidė jau seniai slaptai vykstančių derybų su šiaurės Vietnamo komunistais faktą, naujas JAV pastangas karui baigti ir tose slaptose derybose iškeltus naujus taikos pasiūlymus.

Pasirodo, kad nuo 1969 m. rugpjūčio 4 d. iki praeitų metų gruodžio 25 d. prezidento patarėjas dr. Henry Kissinger net 12 kartų buvo nuvykęs į Paryžių slaptai tartis su š. Vietnamo delegacijos vadovais taikos grąžinimo Vietname klausimais ir

komunistams buvo pateiktas naujas JAV taikos sąlygas. Bet komunistai iki šiol tuos pasiūlymus ignoravo, jų nesėmė svarstyti taikos derybose Paryžiuje ir tovarė tik seną savo propagandą, lyg jokių naujų pasiūlymų nebūtų buvę. Ilgą laiką nesulaukdamas š. Vietnamo reagavimo į JAV taikos pastangas ir dar krašto viduje kritikuojamas dėl Vietnamo karo baigimo reikale politinio nelankstumo, prezidentas pagalvauja ryžosi iškelti viešumon tai, kas iki šiol buvo visuomenei nežinoma, ir tas naujas sąlygas viešai padėti ant Paryžiaus derybų stalo.

Kokios tos JAV taikos sąlygos? JAV siūlo per 6 mėnesius nuo susitarimo ištraukti iš P. Vietnamo visas savo karines pajėgas. Abi kariaujančios pusės turi paleisti visus karo ir civilinius belaisvius. Visoje Indokinijoje taip pat per šešis mėnesius nuo sutarties pasirašymo. Politinė Pietų Vietnamo ateitis turi būti nuspręsta pačių pietų vietnamiečių, be

Pietų Vietnamo prez. gen. Thieu

jokio pašalinio kišimosi, demokratiniuose ir laisvuose rinkimuose, kurie turi įvykti po 6 mėnesių sutartį pasirašius. Rinkimai turi vykti neutrals tarptautinės komisijos priežiūroje. Prieš rinkimus dabartinis prezidentas Thieu ir jo vyriausybė atsisakys.

Abi pusės sutaria laikytis 1954 m. Genevos sutarties Indokinijos klausimu ir 1962 metų susitarimo, tvarkančio Laoso reikalus. Visur leidžiama vietiniams gyventojams išspręsti savo politines problemas, be jokios užsienio įtampos.

Kiekvienos Indokinijoje esančios valstybės kariuomenė turi pasilikti savo šalies teritorijoje, turi būti pagerbtas kiekvieno krašto suverenumas.

Pasirašius sutartį, turi būti paskelbtos visuotinės paliaubos visoje Indokinijos teritorijoje, ir neleistina jokia slapta svetimų karinių jėgų infiltracija į kaimynines valstybes.

Tarptautinė komisija turi rinti prižiūrėti paliaubų vykdymą, kariuomenių atitraukimą ir belaisvių paleidimą. Turinti būti suteikta Indokinijos gyventojams tarptautinė žmogaus ir tautinių teisių garantija.

Be šių punktų, amerikiečių pasiūlymuose dar išryškina, kad visos Pietų Vietnamo politinės partijos, įskaitant ir komunistus ir vadinajamą Išlaisvinimo Frontą galės dalyvauti rinkimuose ir statyti savo kandidatus, kad abiejų Vietnamų susijungimo klausimas turi būti sprendžiamas abiejų šalių derybose, kurios turi vykti be pašalinio spaudimo ir kiti klausimai.

Pietų Vietnamo vyriausybė čia siūlomas taikos sąlygas žinojo, ir jos prezidentas Thieu dabar jas viešai abrobavo. Deja, komunistai, nors jų Paryžiaus taikos derybose formaliai neatmetė, bet vistiek pasiūlymus gana aštriai kritikuoja ir nėra linkę jų rimtai svarstyti.

Prez. Nixonas, atskleidždamas slaptų derybų eigą ir ten dėtus taikos pastangas, savo kritikams išmušė iš rankų daug argumentų. Bet šios šalies kraštutinių pacifistų jis vistiek dar kritikuojamas, kad nesitraukia iš In-

JAV-bių prezidentas Nixonas

Lietuviškos spaudos padėtis vis sunkėja

"Darbininkas", iki sausio 21 d. ėjęs du kartus per savaitę, nuo sausio 28 d. išėina vieną kartą tokio pat dydžio, tik 12 puslapių. Tai daroma medžiaginiais sumetimais, nes, kaip jis rašo, "šiuo metu ne tik smarkiai kyla spaudos kaina, bet mirtis retina ir senuosius skaitytojus. Jaunieji gi nerodo entuziazmo lietuviškai spaudai".

Taigi dar nežinia, kaip tas kelias į taiką dar susiraitys netolimoje ateityje.

Huroko įstaigoje sprogo bomba

Sausio 26 d. sprogo bombos Huroko ir Columbia Artist įstaigoje. Huroko įstaigoje buvo viena tarnautoja ir 13 yra sužeisti. Kilus dideliame gaisrui, ir pats Hurokas buvo pritrūkęs.

Antroje įstaigoje žmonių aukų nebuvo.

Huroko įstaiga rengia Sovietų Sąjungos muzikų, dainininkų ir baletininkų koncertus. Nors piktadarių dar nesurasti, bet spėjama, kad tai padarė žydų karingoji lyga, protestuodama prieš žydų persekiojimą Sovietijoje ir draudimą jiems išvykti į Izraelį. Minėta lyga pareiškė, kad ji nieko bendra su tais sprogdinimais neturinti.

Sovietų Sąjunga pripažino Bengaliją

Pirmoji valstybė, kuri pripažino Bengaliją, buvo Indija. Po jos tą patį padarė dar kelios mažesnės valstybės. Iš didžiųjų valstybių pirmoji Bengaliją pripažino Sovietų Sąjunga, o kitos dar delsia. Spėjama, kad dar šią savaitę ją pripažins ir Anglija.

Šiaurės Airijoje, protestuojant prieš britus, paskelbtas generalinis streikas.

Scrantone mirė kun. M. Valadka

Po operacijos sausio 30 d. Scrantone mirė Lietuvių Tautiškos Bažnyčios Amerikoje Dievo Apvaizdos parapijos klebonas kun. Mykolas Valadka, nemaža vaikų ir lietuvių pasauliečių tarpe.

Jis yra parašęs nevieną veikalą, kurie buvo greitai išsparduoti. Jo paskutinią knygą "Už laisvą lietuvių skaitytojų tarpe taip pat turi didelį pasisekimą.

Kitą kartą apie velionį parašysime plačiau.

AFL-CIO nerems Nixono

Amerikos darbo unių federacija, kuri turi apie 15 mil. narių, paprastai laukdavo, kol partijos nominuos kandidatus, ir tik tada pasisakydavo, kurį kandidatą ji remia. Dabar ta praktika pakeista: AFL-CIO politinio švietimo direktorius Barakas paskelbė federacijos nusistatymą siekti, kad Nixonas nebūtų išrinktas. Taigi, nors ir kažin ką demokratams pasirinkti kandidatą, jam yra garantuota federacijos parama.

Darbo unijos nepatenkintos Nixono ekonomine politika.

Pakistano apleido Britų Bendruomenę

Iki šiol Pakistanas priklauso Britų Bendruomenei (British Commonwealth), bet praeitą sekmadienį Pakistanas prezidentas Bhutto paskelbė, kad Pakistanas iš šitos bendruomenės pasitraukia.

Jis tai paskelbė po to, kai tos bendruomenės nariai Australija ir N. Zelandija pripažino Bengaliją ir numatydamos, kad ją gali pripažinti ir Anglija.

Krašto apsaugos sekretorius M. Laird pareiškė, kad jokiais aplinkybėmis amerikiečių kariuomenė nebus gražinta į Vietnamą. Jis manė, kad tokio reikalo ir nebūsią, nes karas baigsis arba sėkmingomis derybomis, arba pačių pietų vietnamiečių tokiu karinio pajėgumo sustiprėjimu, kad patys pajėgs apsiginti nuo komunistų be amerikiečių pagalbos.

Sovietų Sąjungos ir Japonijos karas jau seniai pasibaigė, bet taikos sutartis dar iki šiol nesudaryta. Tokios sutarties sudarymo klausimas buvo svarstytas dabar Japonijoje lankantis sovietų užsienio reikalų ministrui Gromyko.

Vietname laukiama didelės komunistų ofensyvos

Šiaurės Vietnamo kariuomenė juda į pietus ne tik Vietname, bet Laose ir Kambodijoje. Laukiama puolimo tuo metu, kai prez. Nixonas lankysis Kinijoje.

Kaip ir galima buvo tikėtis, amerikiečiams traukiantis iš Vietnamo, komunistai savo jėgas paskubom stiprina, jas pergrupuoja ir ruošiasi suduoti krašto gynybą perėmusiai pietų vietnamiečių karo mašinai. JAV žvalgybos turimais duomenimis tas smūgis norima suduoti tuo metu, kai prez. Nixonas lankysis Kinijoje, tai yra — vasario mėnesį. Dėl to komunistai dabar rimtai nesvarsto ir amerikiečių taikos pasiūlymų, nes tikisi artimu laiku ir be to pasiekti didelių karinių ir propagandinių laimėjimų, o tuo sustiprinti ir savo pozicijas Paryžiaus taikos derybose.

Uždraudė išnaudoti diplomatų žmonas

Valstybės departamentas išsiuntinėjo bendrąsias visoms ambasadoms, kuriame nurodoma, kad diplomatų žmonos yra privatus asmuo, kurių negalima traukti į vyriausybės tarnybą prieš jų norą. Iš jų tegalima reikalauti, kad jos nedarytų Amerikai gėdos.

Tokį bendrąjį išleisti paskatino jaunesniųjų diplomatų žmonių skundai, kad ambasadorienės ir kitų aukštųjų diplomatų žmonos reikalaujančios visokių jaunėsiųjų diplomatų žmonių patarnavimų, net skalbinių baltinių.

Skyrybų klausimą spres referendumas

Italijoje tik neseniai buvo išleistas skyrybų įstatymas, kuris šiek tiek palengvina teisėtai išsiskirti šeimoms, kurios nebegali sugyventi. Reikia pasakyti, kad ir parlamente katalikų tarpe buvo tokio įstatymo šalininkų, bet prieš tą įstatymą pietu stėjo Vatikanas ir visai rėmė jo priešininkus.

Kilo pasiūlymas atiduoti tą klausimą spresti visai tautai. Kiti tam priešinosi. Reikalą sprendė aukščiausias teismas ir išaiškino, kad reikalavimas plebiscito kelių pasisakyti, ar tauta nori panaikinti skyrybas, yra teisėtas.

Atsiklausimas bus dar šiais metais, jei partijos nesusiras kokio nors visiško politinio kompromiso.

Jugoslavijos prezidentas Tito, kuris ypač šiuo metu turi didelį rūpesį dėl Kroatijos (vieno iš Jugoslavijos valstijų) didėjančio separatistinio sąjūdžio.

Duoną pilvui, ar akmenį po galva?

Daugelio gyvenime tai nėra sunkus pasirinkimas. Jie nė nemirktelėję ima duoną. Duoną, atkištą carų, diktatorių, okupantų ar šnipų. Kaikurie ją ima su drebančia ranka ir širdimi, bet vis dėlto ima, nes ji garantuoja sotų ir ramų dienų tęsinį. Ir tik reti tautos nariai pasirenka akmenį po galva. Dėl savo idėjos pasirenka kalėjimus, badą, tremtį ir net mirtį. Bet nors pastarieji ir trumpiau gyvena šios žemės paviršiuje, negu anie duonos valgytojai, — jie išlieka amžinai gyvi giliai savo tautos širdyje.

Iki šiol ir mūsų tauta galėjo didžiulis taisy, kurie nesvyruodami pasirinkdavo akmenį, o ne tėvynės priešų siūlomą duoną. Tik jie prikėlė nepriklausomą Lietuvą, ir tik jie ir dabar tėvynėje saugoja tautos dvasios gyvybę. Jie — nuo Vinco Kudirkos ligi Simo Kudirkos ir dar anksčiau. Jie — nešę lietuviškas knygas, kovęsi sukilimuose, kentę Sibire, mirę ar bėmę kalėjimuose, bei dirbę kultūrinį ir politinį darbą, atsisakydami lengvai pasiekiamos už Lietuvos ribų ar pačiame krašte viėnokių ar litoikių prispaudėjų siūlomos asmeninės materialinės gerovės.

Bet, deja, turime ir duoną valgančių. Dar tragiškiau, kad duona imama iš tų pačių rankų, kurios dar neseniai tą patį valgytoją murdėdavo Sibiro snieguose, smaugė kalėjimuose, mušė tardymo kamerose... Ir valgoma ne už dyką. Už duoną dėkojama giesmėmis, duonos davėjui pritariama galvos linkčiojimu ir žodžiu ir net buvusio savęs viešai išsižadama.

Bet, norėdami, galime ir ramintis. Juk išties "didvyrių tautos" pasaulyje nėra. Taigi tegul ir mūsų duona valgo duoną. Bet vis dėlto būtų truputį geriau, kad jie valgydami bent tylėtų...

SOLZENICINO ŽODIS PRIE TVARDOVSKIO KARSTO

Neseniai Sovietų Sąjungoje mirė įžymus rašytojas Tvardovskis, redagavęs žurnalą "Novyj Mir", kuriame jis diršo išspausdinti ir tokius kitų autorių rašus, kurie kitų redakcijų buvo laikomi politiniu požiūriu "nekošernais". Prasilenkiančiais su partinės cenzūros nuostatais. Mirė tame žurnale buvo išspausdinta ir dabartinio Nobelio premijos laureato ir sovietų valdžios nemalonėn patekusio Solženicino raštų, kurių niekas kitas Sovietijoje nespausdino. Tvardovskis dėl tokios pagarbos laisvam žodžiui buvo sovietinės valdžios pareigūnų ir jos pataikūnų visai puolamas. Tik savo garsaus vardo dėka jis dar ilgokai išsilaikė, bet pagaliau buvo iš redaktorių pavarytas. Bet prie jo karsto, kaip dažnai būna, susirinko ir jo persekiotojai paskutinės pagarbos pareikšti... Tokio įvykio akivaizdoje rašytojas Solženicinas savo draugui prisiminti tarė nepaprastai atvirą žodį, kuris dabar, pagrindinės spaudos perspausdintas, Maskvoje sklinda iš rankų į rankas. Mes čia jį ir pateikiame savo skaitytojams.

Kel. red.

Yra daug būdų poetui žudyti. Tvardovskiui buvo parinkta atimti jo kūdikį, aistrą, jo žurnalą. Maža buvo niekinimų, užtrukusių net šešioliką metų, kuriuos kantriai nešė tas dvasios milžinas. Kad tik išsilaikytų žurnalas, kad tik neužtruktų literatūrinė kūryba, kad tik būtų spausdinami žmonės ir žmonės skaityti. Maža to, tad jam pridėjo vaikymo, ardymo, neteisimumo deginimą. Tas deginimas sunaikino jį per pusę metų. Pusmečio laikotarpį jis buvo nepagydomas ligonis ir gyveno iki šiol tik įprasta išterme, gyveno iki paskutinės valandos pilno sąmonės ir kančios.

Trečia diena ant karsto stovi portretas, kuriame vėlonis apie keturiasdešimt metų amžiaus ir žurnalo karčių sunkumų kaktą dar neišraižyta ir savo visu spindėjimu dar spindi vaikiškas pasitikėjimas, kurį jis pėmė per visą gyvenimą, kuris net atstūmimo dienom dar jį grįžo.

Geriausiai muzikai skambant, nešami vainikai, vainikus neša nuo sovietų karžygių.

Tai vertinga. Atsimenu, kaip fronte visi kareiviai be išimties skyrė tyrai skambančią "Terkino" stebuklą nuo visų kitų karikių knygų. Bet atsimenu ir tai, kad kariuomenės bibliotekoms uždraudė prenumeruoti "Novyj Mir" ir kad visai dar neseniai už yzdrai melsvos knygelės skaitymą kareivinėse tempė tardymams.

O štai — visas sekretoriato neporinis tuzinas įgriuvo į sceną. Garbės sargyboje tie patys, mirtinai išputę, kurie su pasaldinimais jį nuodijo.

Taip dedasi pas mus nuo seno. Taip jau buvo Puškinui. Miręs poetas būtinai paterka į nedraugų rankas, ir savanaudiškai tvarkomasi su mirusiu, išsilejama paneigirinė kalbom. Apsupo karstą akmenine grupe ir galvojama — aptverim! Išvaikė vienintelį mūsų žurnalą ir galvoja — nugalėjom!

Reikia visai nepažinti, nesuprasti pastarojo amžiaus rusų istorijos, kad galėtum tame regėti savo pergalę, o ne įskaityti nebepataisomą klaidą. Bepročiai! Kai suskambės jauni, aštrūs balsai, dar jūs kaip pasigailėsit, kad jūsų tarpe nėra to kantraus kritiko, kurio galvaus, sveikinančio balso klausėsi visi. Ateis diena, kada jūs norėsite rankomis žemę atkasti, kad galėtumėte Trifoničą grąžinti! Bet jau pervėlu.

1961 m. balandžio 20-27 dienomis Romoje buvo Socialistų Internacionalo kongresas. Jo sveikinti buvo atvykęs Italijos premjeras Fanfani. Nuotraukoje jis kalbasi su J. Glemža.

Jonas Glemža (dešinėje) Rytų Europos Socialistų Unijos konferencijoje 1961 m. spalio 20-21 dienomis Romoje. Greta jo J. Vilčinskis su žmona.

"Aš ėjau kartu su krašto kūrybine banga"

Taip pasakė Jonas Glemža, minint jo amžiaus 80 metų sukaktį, o ši antradienį, vasario 1 d., tas pats Jonas Glemža jau užverčia savo įdomaus gyvenimo knygos 85 lapą.

Zmogus gerbiamas ir minimas ne dėl to, kad jis ilgai gyvena, bet dėl to, kokią indelį jis įnešė į visuomeninį gyvenimą, kiek gerų darbų nudirbo.

Sukaktuvininkas Jonas Glemža savo darbais yra išskirtinai žmogus. Jis tikrai visą savo gyvenimą ėjo su savo krašto kūrybine banga ir šiandien eina trečties kelio, nešdamas savo tautos vilties žiburėlį.

J. Glemža, gimęs 1887 m. vasario 1 d. Čiėnų valsčiuje, dar mokymasis Mintojos gimnazijoje, jau dalyvauja slautoje lietuvių moksleivių kuopoje, o atėjus 1905 metų revoliucijos dienoms, — dirba išsijusęs socialdemokratų eilėse, organizuodamas darbininkų, ypač kumečių, stereikus. Jis 1906 m. vasario 19 d. dalyvavo Šiaulių kalėjimo užpuolime, norėdamas išvaduoti politinius kalinius. Už savo revoliucinę veiklą jis turėjo sumokėti nepigią kainą: Vilniaus karo teismas jį nubaudė 1 metus ir 3 mėnesius kalėti.

Išėjęs į laisvę, J. Glemža išvyko į Petrapilį, ten tarnavo ir studijavo komercijos institute, kurį baigė 1915 m. Pirmajam pasauliniam karui suliepsnojus, vokiečiams braunantis į Lietuvą, nemano Jonas Glemža prieš geroką metų skaičių.

za lietuvių pasitraukė nuo karo ugnies į Rusijos gilumą. Tūkstančiai jų apsigyveno Petrapily. Jų padėtis buvo sunki. Reikėjo jiems padėti. Buvo kuriamas specialus komitetas. Jo sekretoriaus pareigose mes randame ir J. Glemžą.

Pasibaigė karas. Visi, kas tik gali, grįžta namo. Su jais grįžta ir Jonas Glemža ir čia tuoj įsijungia į karinių pajėgų organizaciją. Jis skiriamas kariuomenės intendantu pavaduotoju, ir jam pavedamas Lietuvos kariuomenės aprūpinimas maistu ir apranga. Kelerius metus tą darbą sėkmingai padirbęs, jis tuoj žengia į kitą labai svarbią savo kraštui sritį — į kooperaciją.

1925-27 metais padirbęs skyriaus vedėju Lietuvoje, J. Glemža perėina į Pienocentrą, kuris buvo sukurtas apjungti kooperatinės pieno perdirbimo bendrovės, skatinti pieno gamybą, plėsti ir tobulinti jo perdirbimą ir organizuoti betarpi pieno produktų par-

davimą vidaus ir užsienio rinkoje.

To darbo priešakyje atsidūsto J. Glemža savo pozicijų neapleidžia iki 1940 metų.

Dar yra ir čia gyvenančių, kurie atsimena tuos laikus, kada Lietuvos ūkininko svarbiausios pajamos buvo arkliai ir grūdai. Bet po pirmojo pasaulinio karo toms prekėms rinka sunyko. Reikėjo pradėti verstis kuo kitu. Geriausia ateitis atrodė pieno ūkiui, tad ir imta jį kelti. Bet kur tu pavienis ūkininkas paduosi savo karvutės pieną? Kaip tu susuksi būtinai pirmos rūšies sviestą naminėmis priemonėmis? Taigi reikėjo burtis draugėn, reikėjo steigti pieno perdirbimo bendroves, kurios būtų pajėgios moderniais įrankiais tą sviestą gaminti. Be to, nemažiau svarbu tą pagaminatą produktą kur nors išleisti. Vidaus rinkos jam nepakako, reikėjo vartotoją surasti užsienyje. Todėl ir buvo sukurtas Pienocentras, kuris apjungė atskiras pieno perdirbimo bendroves, surado ju gaminams rinkas krašto viduje ir užsienyje.

O už tą sviestą gauta svetima valiuta plaukė į mūsų kraštą. Ją galėjome pirkti tai, ko nebuvo galima savame krašte pasiekti. Ūkininkai ir sunkiausiais krizės laikais turėjo geru pastovių pajamų, nes tiek viduje, tiek ir užsienyje ir krizės metu reikėjo žmogui valgyti.

Kokį vaidmenį Pienocentras suvaidino krašto ūkyje, rodo šie skaičiai.

1927 m. Lietuvoje buvo 156 pieninės, kurios gamino 802 tonas sviesto per metus. 1939 m. buvo 176 pieno perdirbimo bendrovės, ir buvo pagaminta 19.936 tonos sviesto.

1927 m. į užsienį buvo išvežta 553 tonos sviesto ir už jį gauta 3.9 mil. litų, o 1939 m. — jau 17.308 tonos ir gauta 41.5 mil. litų. Tai sudarė 20.5% viso Lietuvos eksporto. Pieno produktai buvo svarbiausia eksporto prekė, ir tik po jų ėjo bekonas, kurio pajamos sudarė 15.5% iš užsienio gaunamų pajamų.

Be sviesto, Pienocentras nuo 1927 m. eksportavo į užsienį ir kiaušinius, už kuriuos, pvz., 1938 m. gauta 7.8 mil. litų (3.4% viso eksporto). Kiek vėliau Pienocentras ėmėsi ir vaisių eksporto bei jų perdirbimo. Jis steigė Kaune ir nemažą sulčių perdirbimo fabriką.

Viso šio naujo, didelio ir surkaus darbo vyriausias organizatorius buvo Jonas Glemža. Pažymėtina, kad jis įtraukė į tą darbą ir nemažą gabių jaunų darbininkų, kuriems padėjo išsitobulinti ir savo gabumus išvystyti. Iš jų paminėtini St. Baltramiejūnas, miręs Australijoje, J. Skorubskas, gyvenantis Chicagoje, Pr. Šveikauskas, gyvenantis Bostone, profesorijaujantis Providence ir Bostone, kuris prieš Antgijį pasaulinį karą atstovavo Pienocentru Anglijoje.

J. Glemža dirbo ne tik tai Pienocentre, bet nemažą vaidmenį vaidino ir kituose kooperatyvinių organizacijų centruose.

Atėjo baisusis Antrasis pasaulinis karas. J. Glemža apsisprendė pasitraukti iš Lietuvos, galvodamas, kad tai tik laikinai. Deja, likimas kitaip lėmė. Bet jis ir čia nepaskėsta tik savo asmeninėse rūpesčiuose. Jis gyvena visu pasitraukusių iš tėvynės lietuvių ir pačios Lietuvos viltimis ir jungiasi į lietuvių organizacijų ir Lietuvos laisvinimo veiklą.

Jonas Glemža mes matom LB Vokietijos Krašto valdyboje. Nuo 1957 iki 1965 m. spalio 1 d. jis Vlko Vykdomosios Tarybos pirmininkas, sugebas suderinti sklandžiam darbui ir labai skirtingas nuomones. Jis ir Lietuvių Socialdemokratų Partijos Užsienio delegatūros atstovas Vokietijoje. Ir ne

bet koks, bet labai veiklus. Jis nepraleido nė vienos Rytų Europos Socialistinių Partijų Unijos konferencijos, dalyvavo Socialistų Internacionalo kongresuose, visur ne tik privačiai bendraudamas su kongresų dalyviais, bet ir iš tribūnos pareiškdamas Lietuvos socialdemokratų nuomonę.

J. Glemža dalyvavo ir Profesinių Sąjungų kongresuose, pavergtųjų kraštų profesinių sąjungų egzileje centre. Baltų Taryboje ir kt.

Nei amžius, nei kitos kliūtys nesutrukdė jam nugalėti didelius atstumus. Juk tie kongresai ar konferencijos būdavo tai Amsterdamo, tai Briusely, tai Londone, tai Berlyne, tai Vienoje, Romoje, Kopenhagoje ir kitur, o jis visur pibūdavo.

J. Glemža yra ir didelis jaunimo draugas. Jam rūpi padėti jaunimui išsimokslinti. Gal svarbiausia jam tikslui jo pastangomis buvo leistas Bendram Darbiui.

Bet visa tai dar regalėjo išsemti J. Glemžos energiją sukurta Vokietijoje Labdros draugija. Didelės paramos iš jo susilaukė jaunieji socialdemokratai. O taip pat labai svarbus ramstis Jonas Glemža buvo ir Londone jos. Prieš kelerius metus jis sumanė išleisti didelį veikalą apie Lietuvos žemės ūkio kooperaciją. Sutelkęs gražų būrį bendradarbių, jis pats važinėjo Vokietijoje, ieškodamas tam reikalui archyvuose medžiagos, ir nemažą jos surado. Šiandien veikalas jau paruoštas ir, regis, netrukus turės pasirodyti. Tai bus, tikėkime, dar ne paskutinis garbingo sukaktuvninko darbas.

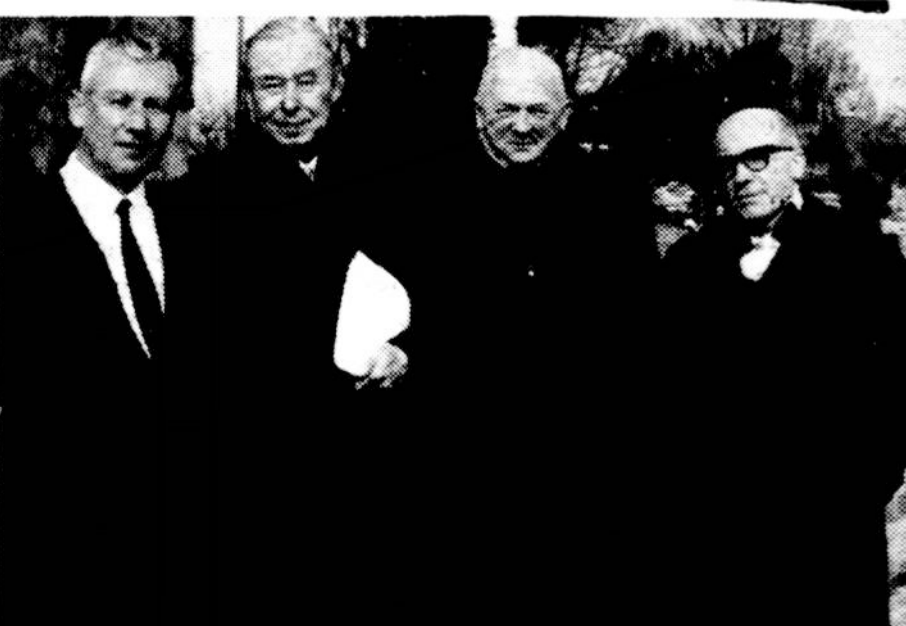
Dabar J. Glemža gyvena V. Vokietijoje, 7262 Hirsau, Conventrain 33.

Baigiu, tik prabėgomis šį tą prisimines iš turiningo Jono Glemžos gyvenimo. Ir šia proga nuoširdžiai linkiu jam geriausios sveikatos ir dar ilgų ilgų metų. Jo darbas savo tėvynės gerovei tebūnie pavyzdys ir mūsų jaunajai kartai.

J. Vanagas

Jonas Glemža (ketvirtas iš kairės, veidu atsukęs į kairę) Laisvųjų Unijų Tarptautinio Centro Egzileje septintajame kongrese Austrijos sostinėje Vienoje 1966 m. balandžio mėn. 22-24 dienomis.

Jonas Glemža (antras iš kairės), kai jis buvo pagerbiamas 80 m. sukakties proga. Jo kairėje — LB Vokietijos Krašto valdybos pirmininkas J. K. Valiūnas, dešinėje — J. Norkaitis ir J. Kairys.

KAS ŠEIKITO RAS,
TAS QUONOS NEFRAS.

Amerikos Lietuvių Gyvenimas

KAS NIEKO NEVEIKIA,
TO NIEKAS NEPEIKIA.

DETROITO NAUJIENOS

Vasario Šešioliktosios
minėjimas

Nepriklausomybės šventę šįmet bus minima Detroito sekmadienį, vasario 13 d. Kaip visada, minėjimas prasidės Lietuvos trispalvės iškilimų prie Detroito miesto rotušės ir kitose oficialiose vietose. Seks pamaldos visose trijose lietuviškose katalikų bažnyčiose. Svarbiausios minėjimo, iškilimų įvyks Mercy kolegijos Mc Auley auditorijoje, W. Outer Drive ir Southfield greitkelio sankryžoje, tai yra ten pat, kur minėjimas buvo rengtas paskutinius kelerius metus. Iškilmingasis aktas prasidės lygiai 3 val. po pietų ir rengėjai prašo publiką neveluoti. Meninę dalį atliks Galinos Gobienės vadovaujamas tautinių šokių ansamblis Šilai ir Stasio Šližio vedamas jaunimo choras.

Minėjimo išvakarėse, vasario 12 d., 8 val. vakare Lietuvių namuose įvyks valės, kurių metu bus pagerbtas pagrindinis minėjimo kalbėtojas. Tai sena organizuotų Detroito lietuvių tradicija, puoselėta dar prieš naujųjų ateivių atsiradimą ir tebesiama iki šių dienų. Tokių valių metu įvairių pažiūrų visuomenininkai turi progą vienai su kita pasibendrauti, arčiau vieni kitus pažinti, kaikiuriuos nesupratimus išlyginti.

Tiek Vasario Šešioliktosios minėjimą, tiek ir valės rengia Detroito Lietuvių Organizacijų Centras. Minėjimo metu surinktos aukos Lietuvos laisvinimo reikalam bus pasistos Amerikos Lietuvių Tarybai.

Studentų savaitgalis
buvo įdomus

Lietuvių Studentų sąjungos Detroito skyrius visuomenei viešai pasirodė sausio 15-16 dienomis dviem būdais. Šeštadienį, sausio 15, Lietuvių namuose buvo jų surengtas koncertas ir tą pačią dieną sekantį dieną irgi Lietuvių namuose — meno parodėlė.

Koncerto programą pradėjo chigagiskiai Laima Underdytė ir Ramūnas Underys. Jie padainavo, gitara prisitardami, keletą dainelių pagal mūsų poetų žodžius ir jų pačių (dainininkų) sukurta muziką. Po jų pasirodė torentiskiai — solistas baritonas Jonas Vaskevičius ir pianistas (akomponiatorius ir solistas) Jonas Gavėdas. Nors visi keturi programos atlikėjai yra studentai, bet jie čia pasirodė beveik kaip profesionalai, ypač torentiskis baritonas. Tą vakarą po programos buvo valės, kurias studentai buvo paruošę publikai, ir šokiai. Vytauto Petrausko Atžalynui grojant, Programos pranešėja Aida Smalinskaitė labai gražiai lietuviškai savo pareigas atliko. Trumpai po programos ir publiką prabilo LSS Detroito sk. valdybos pirm. Robertas Selenis.

Sausio 16 d. R. Selenis oficialiai atidarė apie 100 darbų, sutelktų iš 15 meno mėgėjų, meno parodėlę. Ten vyraavo visokia tapyba bei pašyba, bet buvo keletas ir skulptūros eksponatų. Patys geriausi menininkai pasirodė abu fotografavimo meno studijuoją vyrai Liucius Kulikauskas ir Juozas Vaičiūnas, kurių darbai tikrai visa galva iš kitų meno mėgėjų darbų išsiskyrė.

Nepaisant baisių šalčių (koncerto naktį temperatūra nukrito iki minus 12 F laipsnių!), vis dėlto Lietuvių namus pasiekė apie porą šimtų žmonių. Ne tik nesubankrutavę, bet dar ir truputį pelno gavę, moraliai taipgi vyresniųjų sustiprinti, mūsų studentai žada ateityje ir daugiau panašių renginių paruošti.

Lietuvių Fondo
dešimtmečiui ruošiantis

LF Detroito vajeus komitetas Lietuvių namuose posėdžiavo sausio 16 d. Kadangi šįmet sueina 10 metų nuo L. Fondo pradžios, tai nutarta ir Detroito sukaktį pastebimai atžymėti. Pirmiausia, gegužės 6-14 dienomis Lietuvių namuose bus surengta Jurgio Juodžio meno paroda, kurios metu publikai bus primintas ir LF reikalas. Antrą pobūvį nutarta surengti rudenį. Bus bandoma prisitaikyti chigagiskį Dainavos ansamblį su "Sibairine diena".

Tuo tarpu Detroito yra 215 LF narių, kurie L. Fondui suaukojo netoli 45,000 dolerių. LF vadovybė yra numaciusi, kad Detroito būty surinkta visas šimtas tūkstančių. Iš to taško žiūrint, mes dar nesame perko, pė nė pusės kalno.

Pagerbs Petrą Vaičiūną

Aikos dramos sambūris ir SLA 352 kuopa rengiasi pagerbti dramaturgą ir poetą Petrą Vaičiūną. Jo atminimui akademiniame spektaklyje "Lietuvių namuose" kovo 19 d. 3 val. po pietų. Bus suvaidintos trijų P. Vaičiūno veikalų ištraukos. Režisierius — Justas Pusdėsis.

Pakviesta Grandinė

Kontroversinė Clevelando Grandinė vėl pakviesta į Detroitą ir savo koncertą spektaklį duos balandžio 9 dieną Dearborn Hts. vidurinės mokyklos auditorijoje. 1501 N. Beech Daly Rd., 3 val. po pietų. Grandinė pakvieta St. Butkaus vardo šaulių kuopa. Grandinės vadovybė užtikrina, jog būsią visai nauji šokiai ir rūbai.

Alfonas Nakas

NEW YORK, N.Y.

Mirė inž. S. Birutis

Sausio 26 d. ankstyvą rytą savo namuose mirė buvęs Lietuvos kariuomenės pulkininkas inž. Stasys Birutis.

HOT SPRINGS, ARK.

Turėsime lietuvišką
radijo pusvalandį

Mūsų kolonijos lietuviams pageidaujant, įsteigtas Lietuvių radijo klubas. Į klubą įstojo 27 nariai su \$57 mėne, sinu įnašu. Stambiais šio klubo rėmėjais yra mūsų didieji patriotai Vaclovas ir Jonas Bagdonavičiai, paaukoję klubui \$50. Su \$500 mėnesiniais įnašais į klubą įstojo: prof. Konstantinas Račkauskas, verslininkė Stasė Jučenė ir Antanas Kruklys, su \$3,00 mėnesiniais įnašais — Karolis Cicėnas ir Jurgis Kezys. Dauguma narių pasizadėjo kas mėnesį mokėti po \$2,00, o keletas narių — po vieną dolerį.

1972 m. sausio 20 d. įvyko visuotinis klubo narių susirinkimas, kuriame gausiai ir aktyviai dalyvavo beveik visi į klubą įstoję nariai.

Susirinkimas radijo programai paruošti ir tvarkyti išrinko penkių narių klubo valdybą, kuri tuojau pasiūlykė pareigoms: J. Bružas — pirmininkas, P. Balčiūnas ir B. Gudonis — vicepirmininkai, K. Rūkas — sekretorius ir K. Plepys — kasininkas.

Susirinkimas radijo pusvalandžiui parinko vardą. Hot Springs lietuvių radijo pusvalandis "Laisvės varpai". Pusvalandžio muzikiniu motto pasirinkta Prezidento maršas. Tvarkant muzikinę dalį, nutarta kviešti čia gyvenantį muziką Joną Zdanų patarėju.

Pradžioje pusvalandis bus transliuojamas tik vieną kartą per mėnesį.

Programa bus be komercinių skelbimų. Todėl laisviau galėsime paminėti žymesnes mūsų tautos istorines suaktyvinti, duosime paskaitėlių lietuviškomis temomis, skelsime žinias iš mūsų kolonijos lietuvių gyvenimo ir duosime lietuviškų dainų ir muzikos. Svarbesnius Lietuvos istorinius įvykius paminėsime ir angliškai.

Programa bus transliuojama iš stoties KBHS banga 590 A.M. kiekvieno mėnesio trečią šeštadienį 4 val. po pietų.

Pirmoji programa, kurioje minėsime Vasario 16-ąją, bus girdima vasario 20 d. 1:00 val. dienos.

Visi lietuviai, besilankę Hot Springs vasarvietėje kaip turistai arba atvykę į karštuosius mineralinius šaltinius gydytis, kviečiami mūsų radijo pusvalandžio pasiklausyti.

K. Ūkana

PATARIAMA ĮSIGYTI

šias K. Barėno knygas: **Tuboto gaidžio metai**, premijuotas romanas, 438 psl., kaina minkštais viršeliais \$3.15, kietais \$3.75.

Atsitiktiniai susitikimai, 216 psl., kaina minkštais viršeliais \$2.50.

KANADOS NAUJIENOS

KĄ GAUNA KANADOS PENŠININKAI?

Kanados miestelių, miestuose ir didmiesčiuose teikiama daug lengvatų sulaukusiems 65 metų amžiaus ir galintiems pristatyti amžių įrodančius dokumentus.

Dauguma Kanados miestų turi informacijos centrus, o mažose vietovėse informacijos teikia vietinė savivaldybės įstaiga.

Visų pirma reikia priminti, kad Kanadoje kiekvienas, sulaukęs 65 metų ar daugiau, gali skirti lėkštus iš vieno miesto į kitą papigintą kainą, t. y. už 66,2% ekonominės klasės kainos. Reikia tik pateikti amžių įrodančią dokumentą ir sumokėti \$3,00 už asmens kortelę iš "Air Canada Club 65" arba "Canadian Pacific Airlines Jet Set". Tokie asmenys laikomi atsarginiais keleiviais, ir jiems vietos lėktuvuose iš anksto nėra rezervuojamos. Dėl to jiems tenka laukti laisvų vietų, kurių paprastai netruksta, išskyrus savaitgalius ir švenčių metą. Dageilis pensininkų klubų rengia ekskursijas į kitas Kanados ir JAV vietas. Tokių klubų Kanadoje yra visur. Nariais priimami visi vyresnio amžiaus piliečiai, norį draugystės, pramogų, ekskursijų.

Kiekvienas skirtingai padeda vyresniems žmonėms. Toronto eismo komisija parodo duoda jiems bilietus už pusę kainos. Kiti miestai ar didmiesčiai gali ir nieko neminti. Dėl to reikia kreiptis į vietos eismo įstaigas ar savivaldybės įstaigą. Toronte blankai nuolaidai gauti pasimami rotušėje — IV aukšte (East Tower). Galima kreiptis ir telefonu 367-8701. Tuo atveju blankai siunčiami paštu. Rotušės įstaiga, gavusi užpildytą blanką, išduoda asmens tapatybės kortelę, kurią reikia parodyti perkant papigintus bilietus.

Kaikurie bankai taip pat duoda lengvatų pensininkams. Pvz., Montrealio bankas išduoda pensininkams kortelę, net ir tiems, kurie nėra jo klientai. Buitinio patarnavimo (dujų, elektros, telefono sąskaitos) mokėjimai gali būti jame atlikti už pusę įprastinės kainos. Jei išrašomi čekiai pagal turimas sąskaitas, bankas ima tik pusę normalios kainos.

Net kaikiurios vaistinės duoda nedideles lengvatas pensininkams. Nesivaržykite pasiteirauti.

Kanados geležinkelio b. vė "Canadian National Railways" duoda 25% nuolaidos vadinamom "raudonom dienom", kai vienos linkmės kelionės bilietas paprastame vagone siekia \$9.00 ar daugiau. Geležinkelio bendrovė parduoda bilietus raudonom, baltom ir mėlynom dienom skirtingom kainom pagal savaitės dienas. Pasiteiraukite prie bilietų langelio.

Dauguma Kanados kino teatrų duoda nuolaidas pensininkams, nors nėra vienos kortelės visiems teatrams. Pensininkai gali kreiptis raštu arba nueiti į artimiausią kino teatrą ir kortelę bus išduota tos bendrovės teatrams. Patartina nusinešti amžių įrodančių dokumentų.

Varžybu vadovas mielai suteiks platesnių informacijų. Rašykite ar skambinkite šiuo adresu: **Vytis Čiurlionis**, 19755 Upper Terrace, Cleveland, Ohio 44117. Tel.: (216)—481-1525.

amžių įrodančių dokumentų. Tos kortelės negalioja specialioms spektakliams, kai vietos būna rezervuotos. "Famous Player" ir "20th Century" bendrovės duoda tą pačią nuolaidą asmenims, sulaukusiem 60 metų ir daugiau. Užrašykite savo vardą, pavardę, adresą, telefono numerį, gimimo datą ir nusiųskite abiems bendrovėms. Netrukus gausite kortelę.

Ontario Place Toronte išduoda pensininkams nemokamus įėjimo bilietus į vietą, jeigu jie įrodo savo amžių. Prie įėjimo yra net vežimėliai invalidams. Ontario Science Centre Toronte įleidžia pensininkus už pusę kainos (50 ct.) ir kiekvieną trečiądienį 2 val. popiet nemokamai rodo senus filmus. Kanadoje pensininkams yra specialios kainos teatruose, golfo klubuose, meno galerijose, muzikos centruose. Toronte tuo reikalu reikia kreiptis į Community Information Centre 862-9505 ir gausite paštą puikų sąrašą įvairių patarnavimų vyresnio amžiaus žmonėms.

Canadian Scene

(Iš "Tėv. Žiburių")

SVARBU SLIDININKAMS

Aštuntosios pabaltiečių alpinistinės slidinėjimo varžybos įvyks šeštadienį, vasario 26 dieną. Vieta: Holiday Valley Ski Resort, Ellicottville, New York. 50 mylių į pietus nuo Buffalo.

Varžybose gali dalyvauti kiekvienas lietuvis, latvis ir estas. Įvyks: Slalomas — du nusileidimai, ir Didysis Slalomas — du nusileidimai.

Slidininkai bus skirstomi į šešias grupes: berniukai jauniausi iki 12 m., berniukai-seniorai—13-16 m., vyrai-jauniausi — 17-27 m., vyrai-seniorai — 28-44 m., vyrai-veteranai—virš 45 m., mergaitės — neribotas amž.

Clevelando Slidininkų klubas "Zaibas", kaip rengėjas, išitinkęs, kad numatytas kalnas atitinka visas nustatytas varžovams specifikacijas ir yra labiausiai tinkamas pažengusiems slidininkams.

Patyrę vakarinės New Yorko valstijos vartų statytojai (course setters) užtikrino naudojimąsi elektroniniais įrengimais, kad nusileidimai būtų sklandūs ir registruotas laikas tikslus.

Norintieji dalyvauti turi registruotis nuo 9:00 iki 10:00 val. rytu. Varžybų pradžią 10:30 val. Trims geriausiems slidininkams iš kiekvienos grupės bus suteiktas pasijų mėgimo dovanos. Iškiliausiosia slidininkas-gaus specialia dovana.

Laukiame, kaip ir kiekvienais metais, atvykstant pabaltiečių slidininkų iš Michigano, Ohio, Ontario ir Illinois valstijų.

KAS GIRDĖTI NEW YORKE

Operetės choro pakasynų proga

Pirmasis lietuvių choras čia buvo įkurtas Mildos Giesmininkų Draugystės dar 1894 metais. Choriui vadovavo, jo reikalus tvarkė L. Ereminas. Šis choras išsilaikė tik porą metų. Vėliau kūrėsi kiti chorai: Dainos, Harmonijos, Aido ir daug kitų, kurių amžius nebuvo ilgas.

Bet štai 1919 m. Brooklynė buvo įkurta Operetės choro draugija, nepriklausoma nuo jokio politinio ar kultūrinio sambūrio, nei parapijos.

Operetės choro tikslas buvo patarnauti visiems lietuviams, nepaisant jų šitiki nimų. Kaikam tokia choro nepriklausomybė nepatiko, nes buvo įprasta chorą jungti su parapija. Todėl jau nuo pirmųjų dienų kaikas šnairomis žiūrėjo į chorą ir jį įtarinėjo. Tokia savotiška opozicinė piktoji dviasia lyde chorą ligi jo pakasynų. Kartais tie žemaziūriai opozicionieriai drąsiau prašnek-davo, kartais pritildavo, kaip, pavyzdžiui, paskutiniiais metais, bet iš pasakų chorą vis viena žnaibdav-o ir laukė jo mirties.

Per 50 metų Operetės choro veiklai vadovavo ar jame dalyvavo net tokie žymūs muzikai kaip Mikas Petrauskas, prof. Juozas Zilevičius.

Pirmasis choro dirigentas buvo K. Strumskis, prieš atvykdamas iš Lietuvos mokėsis tada išgarsėjusioje Roikiškio vargonininkų mokykloje, kurioje mokėsi ir Mikas Petrauskas ir J. Gruodis, ir J. Tallat-Kelpša ir kt.

Choro vadovybėje kurį laiką dirbo ir prof. K. V. Banaitis, buvęs Lietuvos konservatorijos profesorius, įžymus kompozitorius.

Chore per 52 metus dainavo daugiau nei 6.000 dainos mėgėjų.

Choras veikė ilgiau nei 50 metų. Kiek tokių ilgamečių chorų čia turime? Turbūt, nei vieno. Žinovai sako, kad tokie chorai išsilaiko 20-25 metus. Operetės choras tą amžių padvigubino, bet pagaliau duobkasiai ir jį palaidojo.

Tai jau labiau skaudu, kad nebuvo jokio reikalo choro marinti. 1969, balandžio 19 d. choras gražiai paminėjo savo 50 metų sukaktį. I tos dienos koncertą susirinko keli šimtai žmonių. Buvo išleista programa su choro veiklos aprašimu, choro veikėjų nuotraukom.

Ir vėliau choras patalkininkaudavo visiems, kas tik jį kvietė. Jo paskutinis pasirodymas buvo Brooklynė R. Katalikių Lietuvių Motery d-jos 50 metų sukaktuvėse.

Mūsų daina nėra sukurta kurios nors vienos žmonių pakraipos ar grupės. Ją atviruose laukuose kūrė visa darbščioji lietuvių tauta. Su ta savos dainos meile lietuviai atvyko ir į Ameriką.

Jos ypatingieji mėgėjai būrėsi į chorus ir lietuviškąją dainą puoselėjo. Vienas tokiu buvo ir Operetės choras. Ištvėręs 50 metų, o tik vieno balso persvara likviduotas...

Jokia garbė išardyti tą seniausią dainos sambūrį ir jo lėšas atiduoti kitiems, o ne kuriam kitam dainos sambūriui, pavyzdžiui, vyrų chorui, kuris taip pat veikia nepriklausomai. O gal jau ir jam galandamas giltinės dalgis?

J. Vlks.

MIAMI, FLA.

Mano įspūdžiai

Atvykau čia po Kalėdų. Naujus metus norėjau sukurti Lietuvių klube. Nuėjau apie 6 val. vak. Radau vieną kitą valgant. Laukiau bendros vakarienės, bet vėliau paaikėjo, kad čia tokio dalyko nėra — kas kada norėjo, valgė iki 8 val. vakaro. Klubas gėrimų neduoda, todėl, kas norėjo, pirkto atskirai. 12 valandą Naujuosius metus sutinkant, visi bendrai taurių nepakėlė, bet birbynės ir kitokie tarškučiai buvo išdalinti ir šviesos pri-temdytos.

Klubo susirinkimo atidarymas man labai patiko, nes jis pradėtas Amerikos ir Lietuvos himnais.

Čia lietuviai ne tik nepažįstamą užkalbina angliškai, bet ir savo tarpe angliškai kalba, nors tos kalbos gerai nemoka ir liežuvis tokių falšų "janki" tuoj višiams išduoda. Tad kam tą burnos organą be reikalo kankinti ir dar save apjuokti?

Moterys rėdosi puošniai, o kaikiurios senutės net persistengia ir išspusto ne pagal savo amžių. Jų galvos sidabrinės, rankelės sugrubsusios nuo sunkių darbų, o moteriškos kelnės ištemptos kaip ant duonkubilio ar mo-derniški sijonai žemę šluoja.

Buvau choro repeticioje. Jame yra gerų dainininkų su gerais balsais. Choras turi ir gerą vedėją. Bet teko girdėti, kad jis turi ir finansinių sunkumų ir dėl jų vargu išsilaikys. Klubas kol kas atsisako jį varemti. Būtų gaila, jei choras pakriktų.

Aplamai. Miami mieste yra daug kubiečių ir negrų.

M.P.

ISNYKSTA RAUPAI

Kadaise baisi juoduųjų raupų liga šiandien jau beveik užmiršta. Tik Abesinijoje ir Sudane pernai iš 100,000 gyventojų raupais sirgo 5 žmonės.

1967 metais 42 valstybėse buvo pavienių susirgimų. 1970 metais tokių susirgimų užregistruota 23-se valstybėse, o pernai — tik 17 valstybių.

Iš pavergtos Lietuvos

Rusai okupantai, šalin iš Lietuvos!

Ieva Simonaitė 75 metai

Žymiai rašytojai Ieva Simonaitė sausio 23 d. sukako 75 metai. Ta proga apie ją "Tiesoje" rašytojas Augustinas Gričius tarp kitko šitaip rašo:

"Ieva Simonaitė niekada nebuvo jauna rašytoja, nėra ji buvusi literatūriniose vystyktuose: niekas jai neteikė literatūrinių konsultacijų ir kūrybinės pagalbos, kaip dažnai daroma dabar. Kiek pamiklinusi plunksną to meto periodikoj, ji, kaip kiekvienas talentas, iš karto stojo į žymių kūrėjų rikiuotę, parašiusi romaną "Aukštųjų Simonų likimas".

"Taip lietuvių literatūros padangėje 1935 metais netikėtai suvijo nauja skaisči žvaigždė. Ir suvijo ne kartą neaptemo. Ji šviesėjo naujomis knygomis, laimėdama vis daugiau ir daugiau skaitytojų, pelyndama jų meilę ir susižavėjimą."

"Ieva Simonaitė yra klaidėdyskė, klaidėdyskė savo kalba ir būdu.

"Ji rašė ir teberašo tik apie klaidėdyskus, apie jų sudėtingą būitį, jų nacionalinius painumus ir likimus.

"Ieva Simonaitė švenčia savo amžiaus 75 metus.

"Tai gera metelių saujka, yra kuo džiaugtis ir didžiulius del to, kad tie meteliai gyventi našiai ir derlingai.

"Sėdžiu prie Ievos Simonaitės

gulinčios ant sofos. Kalbamės apie literatūrą, kūrybinius klausimus. Kalbame apie viską. Žiūriu į ją, ligonę, gulinciją ir manau: juk šitaip visą savo gyvenimą, nuo pat vaikystės, dažniau guli, negu vaikšto. Daugiausia gulėdama ji ir savo knygas rašė. Kitas ir sėdomis tiek ir tokių talentingų nepiršė, kiek Ieva gulėdama."

Be minėto romano "Aukštųjų Simonų likimas", už kurį Ieva Simonaitė gavo valstybinę premiją, ji parašė romanus "Pavasarių audroja", "Vilius Karalius" (du tomai), "Be tėvo", "Pikčiurnienė", autobiografinę trilogiją: "O buvo taip", "Ne ta pastogė" ir "Nebaigta knyga". Jos paskutinis romanas išleistas pernai. Jis vadinasi "Paskutinė Kūnelio kelionė".

Pasikalbėjime su A. Gričium Ieva Simonaitė pasakė, kad gydytojai jai uždraudė ne tik dirbti, bet ir mąstyti, nes tai esą jai labai pavojinga. "Bet kaip liautis mąstyti, kad mintys skverbiasi ir skverbiasi galvon. Kaip nutraukti jų jėgą. lyg kokį siūlą..." kalbėjo rašytoja.

Ir kai A. Gričius pastebėjo, kad, kokiam nors siužetui apvaldžius, gal ji neužiomis imtų rašyti, I. Simonaitė pagyvejusi ir pasakiusi:

"Žinai, taip gali atsitikti. Iš tiesų, jei prikibtu neatiskratomai."

Pažanga ar atžanga?

(Tęsinys)

Rašydamas apie ištremimus 1902 m., Irš. aiškina, kad prieš 10-15 metų jų ištremimų buvo nedaug, bet vėliau tas skaičius auga, ir — "1899 m. dideliame skaitliu ištremtųjų, apart universitetiškai apsiėstųjų, randame jau kunigus (Arnastauką, Bulvietį), ūkininkus (Matulaitį, Oliaką, Sirutį, Slavicą) ir prekęjus (Vitkauską, Kačerį). Šiometinė ištremtųjų eilė ir nemažiau marga. Jų mes randame universitetą baigusius (Vaineikis, Sketeris, Janušis, Jablonskis, Šliūpas), studentus (Brazdžiūke, Juodinskaitė), bajorą (Landsbergis), darbininkus ir vos baigusį gimnaziją (Požela)". Iš to daroma išvada, kad pradžioje prie lietuvių judėjimo buvo vien tik universitetus baigę, vėliau kunigai, prekęjai, ūkininkai, darbininkai, dvarponiai, atseit, tautiškas judėjimas apėmė visus luomus, ir trėmimai lietuvių nepavyks nuslopinti.

Dabartiniai Lietuvos priešai vykdo masinius, ne individualinius, trėmimus, apšaukdami ištisas gyventojų grupes buožėmis, fašistais, nacionalistais, banditais ir t.t., bet jų tikras noras yra naikinti lietuvių tautą.

"Šitų ypatų reikia pasisaugoti", kartojama per keletą numerių su naujomis pavardėmis, bet šių dienų Lietuvoje neužtektų visų laikraščio puslapių tokiems asmenims suminėti. Anuomet tautos išgamoms atžymėti buvo naudojami įvairūs žodžiai: rupūžė, gyvatė, obrusitėlis, judosius, podlec, batiuska (šnipui kunigui), skundikas, šnipas, savačnikas, pardavadišis, bet šių laikų tokiems niekšams, kaip tremiamų sąrašų sudarinėtojams, šitie žodžiai yra persivėlę. Gal juos reiktų vadinti bolševikų išperomis, bedūšiais kraugeriais, sadistiniais inkvizitoriais, tiesiog maskoliškais barbarais?..

Idomu, kad korespondencijoje iš Linkuvos rašoma apie kažkokį raštininkėlį Orlov, "kuris tik vardą turi, kad yra gudas, bet geras būtų Dievas jį vėliu sutvėręs". Pui-ku, bet ką tuomet sakyti apie Staliną? Geras būtų Dievas, kad jo būtų net pragariui valdyti nesutvėręs.

1902 m. vasario 12 d. Vilniaus vyskupas Zvieravičius išsiuntinėjo kunigams laiską, įsakydamas, kad katalikų vaikai negali lankyti pravoslaviškų mokyklų ir kad kunigai neduotų išrišimo per išpažintį nei vaikams, nei tokių vaikų tėvams ar globėjams. "Ginkite savo vaikus ir savo tikėjimą nuo pravoslaviškos dvasiškos žabangos", sakoma tame rašte. Idomu, kad Vincas Kapsukas vėliau parašė korespondenciją, kad 1902 m. kovo 27 d. Zvieravičius buvo ištremtas į Tverį. Kapsukas rašo:

"Žmonės tuoj išgirdo vyskupo balsą, ir į trumpą laiką jau apie porą tūkstančių katalikų vaikų tapo atimta iš jų biaučių pravoslaviškos ir rusifikacijos lizdų... Vienok iki šiol da nedaug atsirado tokių išgamų kunigų, kurie būtų išsigandę gąsdinimų valdžios."

Kaip žinome, vėliau Vincas Kapsukas-Mickevičius "progresuodamas", pats išsigimė į pravoslaviškus bolševikus ir uoliai naikino bet kuriuos vyskopus ar kunigus... Ta kova su tikėjimais tebeina ir toliau, bet daug platesnė ir gilesnė vaga, ieškant išgamų dvasininkų talkos.

Bet tuo vyskupo Zvieravičiaus laiško istorija nepasibaigė. 1902 m. balandžio 2 d. Vilniaus generalgubernatorius von Val nusiuntė Vilniaus konsistorijai raštą, kad kunigai nevykdytų vyskupo laiško nurodymų ir, kurie neklausys, bus griežtai nubausti. Maskolių šnipams pasisekė surasti pakankamai medžiagos keturiems kunigams apkaltinti. Tai buvo B. Močiulskis, Juknevičius, Zero ir Klepackis. Jie buvo išgabenti į Gardino vienuolyną, specialų kunigų kalėjimą. Didžiausią pasipriešinimą parodė Vilniaus dominikonų vienuolio kamendorius Klepackis: jis atsisakė vykti pas gubernatorių, atsisakė savanoriškai keliauti į Gardino vienuolyną. Kai buvo gubernatoriaus apšauktas bepročiu, Klepackis gavo kelių gydytojų pažymėjimus, kad jis yra sveiko proto. Tuomet žandarai 1902 m. rugsėjo 12 d. paėmė Klepackį iš lovos, neapsirengusį suvyniojo į anklodę ir išvežė į Gardiną. Taigi jau caro laikais rusai apšaukdavo valdžios priešus bepročiais. Taip elgiasi ir dabartiniai Stalino įpėdiniai, kišdami rašytojus ir mokslininkus į beprotnamius.

Panašiu keliu nuėjo ir Veiverių mokytojų seminarijos rusų kalbos mokytojas M. Pižov, kuris 86 mokiniams, jų tarp 60 lietuvių, parašė: "Kas nemoka gudiškos kalbos, tas nėra pilno proto ir tokį reikia uždaryti į bepročių namus". Tai jau antras rusiškos "kultūros" nesėjimas, kuris siūlo bepročių namus, ir toks von Val su Pižov visiškai galėtų užimti Brežnevo ir Kosyginio vietas, nes jų nuomonės tuo klausimu stebėtinai sutampa. Mažiausia, šių laikų Sovietų Mokslių Akademija galėtų tuos uolius caro tarnus po mirties apdovanoti Lomonosovo aukso medaliais, nes pirmūniai visame pasauly išrado, jog bepročių namus galima sėkmingai panaudoti rusinimo, o dabar ir komunistinio politikai...

Galime įsivaizduoti, kokia reakcija Sovietijoje būtų, jeigu Amerikoje kas imtų naudoti tą patį sovietų metodą ir komunistus pradėtų grūsti į beprotnamius. Tada komunistai ir jų simpatikai sukeltų tokį triukšmą, kuris ir sveikuosius galėtų išvaryti iš proto.

Aves.

KANADA

"Nepriklausomos Lietuvos"

balius

Jau eilė metų ruošiamas "Nepriklausomos Lietuvos" laikraščio balius. Šiomet jis bus vasario 12 d. Šv. Kazimiero parapijos salėje. Pradžioje 7:30 val. vak.

Tie baliai visada būdavo įdomūs, tad ir publikos jiems niekad netrūkdavo. Reikia manyti, kad ir šiemet salė bus pilna.

Baliumi rūpinasi gausus komitetas, kurio priešakyje yra Zina Piečaitienė, sekr. Algis Beniušis. Meno ir kiti praktiški reikalai yra Ilonos Gražytės, Menikos Jonynienės, Jono Zabieliūso žinioje, o informacija — Birutės Nagienės.

Baliuje ir šiemet bus renkama spaudos karalaitė. Norint dalyvauti varžybose, registruojasi pas Iloną Gražytę, tel. 739-2094.

Gros geras orkestras, bus gausi loterija (jā tvarko Danutė Staškevičienė), šilti užkandžiai, gausus bufetas, žodžių, — bus visko.

Baliuje ir šiemet bus visi tie, kurie ir pernai buvo, ir dar daug anksčiau nebuvusių. Girdėti, kad bus svečių ir iš Amerikos.

Ateik ir Tamsta. Nesigaišė!

Nepriklausomybės šventė

Montrealio Nepriklausomybės paskelbimo sukakties minėjimas bus vasario 27 d. 3 val. popiet Plateu salėje. Jame kalbės Ilona Gražytė, meninę programą atliks M. Roch vadovaujamas Aušros Vartų parapijos choras, solistė Gina Čapkauskienė ir Henrikas Nagys.

"Talka" nuosavuos namuos

Hamiltono lietuvių bankelis "Talka" įsikūrė nuosavuose namuose miesto centre — 830 East Main Street. Įkurtuvės buvo sausio 15 d. Jose dalyvavo apie 60 asmenų.

LIETUVOS ŽEMELAPIAI

Turime Lietuvos žemėlapių — už 50 centų, už \$2.50 (sulankstomas) ir už \$3.50 (sieninis).

LABAI SVARBU! AUTOMOBILIAI I LIETUVĄ GERIAUSIA DOVANA JUSŲ GIMINEMS Tik trumpą laiką! Greitai gaunama Pilna garantija. Ilgai lauktas visiškai naujas

ZHIGULI VAZ 2101

Kaina — \$3,275.00

Prabangus modelis MOSKVITCH 408 IE

Kaina — \$3,009.50

ZAPOROZHETS ZAS966

Kaina — \$2,012.50

Kiekis labai ribotas, tad skubėkite!

Užsakykite tuoj pat.

Užsakykite tiksliai per

Intertarade Express Corp.

125 E 23rd Street

Fifth Floor

New York, N.Y. 10010

Tel. 982-1530

Mes turime šito biznio 23 metų patyrimą ir tūkstančius patenkintų užsakytojų.

Paragink savo pažįstamus išsirašyti Keleivį. Jo kaina metams \$7.00.

Ką tik gavome

Didžiosios Lietuvos Kuniančios Giedrius, 140 psl., gaikštijos 1529 m. Statutas, 261 psl., kaina \$10.00.

Agonija, romanas, antra laida, parašė J. Gliuda, 406 psl., kaina \$5.00.

Aišvydo pasakos, parašė kaina \$3.00.

Sudiev! Aš išeinu..., romanas, parašė Birutė Kemėžaitė, 294 psl., kaina \$4.50.

Ištikimoji žolė, romanas, parašė Anatolijus Kairys, 254 psl., minkštais viršeliais kaina \$5.00.

Isigykite

ką tik išėjusią Jurgio Glaudos knygą

Simas

Joje beletristine forma pavaizduota Simo Kudirkos tragedija Vigilant laive. Tos knygos kaina 3.00. Ją galite gauti ir Keleivio administracijoje.

Testamentai

Isigykite teisininko P. Šulo parengtą leidinį "Kaip sudaromi testamentai". Tai labai naudinga informacijų knygelė norintiems sudaryti testamentą. Ten yra ir testamentų pavyzdžių. Jos kaina — \$3.00.

Geri žodynai

Anglų - lietuvių kalbų žodynas, V. Baravyko, 590 psl. apie 30,000 žodžių kaina \$6. Lietuvių-anglų kalbų žodynas, redagavo Karsavinaitė ir Šlapoberskis, apie 27,000 žodžių, 511 psl., kaina — \$5.00. Lietuviškai angliskais žodynas, Vilius Peteraičio, 11 laida, daugiau kaip 30,000 žodžių, 586 psl., kaina \$7.00.

ROMANAI

Birutė Kemėžaitė, SUDIEV! AŠ IŠEINU..., 294 psl., kaina \$4.50.

Rezistencija, romanas, parašė R. Spalis, 429 psl., kietais viršeliais, kaina — \$6.00.

Andrius Valuckas, NE-MUNO SŪNUS, romanas iš suvaikiečių ūkininkų sukilimo 1935 m., I tomas, 280 psl., kaina \$3.00.

Andrius Valuckas, NE-MUNO SŪNUS, II tomas, 428 psl., kaina \$4.00.

Aloyzas Baronas, PAVASARIO LIETUS, 261 psl., kaina minkštais viršeliais \$2.59, kietais \$3.75.

Jurgis Gliuda, LIEPŠNOS IR APMAUDO ASOCIJAI, premijuotas romanas, 304 psl., kaina \$4.00.

Birutė Pukelevičiūtė, RUGSEJO SESTADIENIS, premijuotas romanas, 237 psl., kaina \$5.00.

Kazys Plačėnis, PULKIMANT KELIŲ..., romanas iš kun. Strazdelio gyvenimo. I tomas 200 ps., kaina \$2.00. II tomas 160 ps., kaina \$2.00.

Alė Rūta, VIENIŠI PASAULIAI, romanas, 265 psl., kaina \$3.50.

Anatolijus Kairys, ISTIKIMOJI ŽOLĖ, 254 psl., romanas, kaina \$5.00.

Dr. Tarulis, VILNIAUS RŪEŠ, 495 psl., kaina minkštais viršeliais \$3.15, kietais viršeliais \$3.75.

Nemunas teka per Atlantą, Vytauto Alanto 5 novelės, 263 psl., kaina minkštais viršeliais \$3.00, kietais \$3.50.

Rene Rasa, MEILĖ TRIKAMPY, 219 psl., kaina \$3.50, kietais — \$3.75.

Juozas Svaistas: ZIORIAI PLAUKIA, romanas iš knygnešio kun. M. Sidaravičiaus gyvenimo, 233 psl., kaina \$2.50.

Vacys Kavaliūnas, KALNŲ GIESMĖ, premijuotas romanas, 201 psl., kaina \$2.50.

Aloyzas Baronas: VIENIŠI MEDŽIAI, 117 psl., kaina \$1.50.

Vytautas Volertas, UPE TEKA VINGIAIS, romanas 332 psl., kaina \$3.50.

Alė Rūta, KELIAS Į KAIRĖ, premijuotas romanas iš JAV senosios kartos lietuvių gyvenimo, 248 psl., kaina \$3.00.

Vytautas Volertas, GYVENIMAS YRA DAILUS, romanas iš lietuvių emigrantų gyvenimo, 242 psl., kaina \$2.50.

D. Nendrė, AIDAS TARP DANGORAIZIŲ, romanas, 365 psl., kaina \$5.

Jeronimas Ignatonis, LŪŽIAI, 301 psl., kaina \$3.00.

MINDAUGO NUZUDYMAS, Juozo Kraliausko premijuotas romanas, 241 psl., kaina \$3.

Juozas Kraliauskauskas, TIT NAGO UGNIS, premijuotas romanas, 205 psl., kaina \$2.50.

Aitvarai ir giria, Jurgio Gliudos romanas iš partizanų veiklos, 254 psl., kaina \$4.50.

Vincas Ramonas: MIEGOTAS RYTAS, 166 psl., kaina \$2.50. Gaunama Keleivio administracijoje.

Aloyzas Baronas: LIEPŠNOS IR BEDUGNĖS, premijuotas romanas, 279 psl., kaina \$3.00.

Vytautas Alantas: TARP DVIEJŲ GYVENIMŲ, 462 psl., kaina \$4.50.

LABAI IDOMUS ATSIMINIMAI

MES VALDYSIM PASAULI, parašė L. Dovydnas, I tomas 268 psl., II tomas 248 psl. Kiekvieno tomo kaina \$4.00.

GRĮŽIMAS Į LAISVĘ, Stefanijos Rūkienės atsiminimų II-sis tomas, kaina kietais viršeliais \$6.00.

LIETUVA BUDO, Stepono Kairio atsiminimai, 416 psl., kaina \$2.00.

TAU, LIETUVA, Stepono Kairio, 480 psl., kaina \$2.00.

DIENOJANT, Kipro Bieanio, 464 psl., kaina \$2.00.

PENKTIEJI METAI, Kipro Bieanio, 592 puslapių, kaina \$2.00.

ATSIMINIMAI IR MINTYS, Kazio Griniaus, I tomas, 300 psl., kaina \$2.00.

ATSIMINIMAI IR MINTYS, dr. Kazio Griniaus, II tomas, 336 psl., kaina \$5.00.

LIETUVOS VYČIO PEDAŠAKAIS, Juozo Strolios įdomūs 1940-1945 m. atsiminimai, 176 psl., kaina \$2.00.

PASKUTINIS POSEDIS, Juozo Audėno atsiminimai, 227 psl., kaina \$4.00.

KONTRŽVAIGYBA LIETUVOJE, Jono Budrio atsiminimai, 224 psl., kaina \$2.50.

RASTAI — STRAIPSNIAI, ATSIMINIMAI, parašė Juozas Liudžius, 246 puslapių, kaina \$3.00.

ATSIMINIMAI APIE JUOŽĄ LIUDŽIŲ, Petronėlės Liudžiuvienės, 88 psl., kaina \$1.00.

NEPRIKLAUSOMA LIETUVA ATSTATANT, Rapolo Skipičio, 440 puslapių, kaina \$5.00.

NEPRIKLAUSOMA LIETUVA, R. Skipičio atsiminimų II tomas, 476 psl., kaina \$7.00.

ANTANAS SMETONA IR JO VEIKLA, Parašė J. Augustaitis, 154 psl., kaina \$1.50.

SIAURUOJU TAKELIU, K. B. Kriaučiūno, 178 psl., kaina \$2.00.

NEPRIKLAUSOMYBES SAULĖJ, Mykolo Vaitkaus atsiminimų (1918-1940) V tomas, 295 psl., kietais viršeliais kaina \$3.75.

GYVENIMO VINGIAIS, dr. P. Kalvaitės-Karvelienės, 360 psl., kaina \$3.50.

SIAUBINGOS DIENOS, 1944-1950 metų atsiminimai, parašė Juozas Kapackas, 273 psl., kaina \$3.00.

PER GIEDRĄ IR AUDRĄ, Mykolo Vaitkaus atsiminimų (1909-1918) IV tomas, 272 psl., kaina kietais viršeliais \$3.75.

To paties autoriaus tomas VI kietais viršeliais \$3.75, minkštais \$2.50.

Viktoras Biržiška, DEL MŪSŲ SOSTINĖS, atsiminimai (1920-1922 m.), 312 psl., kaina minkštais viršeliais \$3.75.

VYSKUPO P. BUCIO ATSIMINIMAI, I tomas, 320 psl., kaina \$3.50, II tomas 282 psl., kaina \$3.50.

DANGUS DEPESESE, 1918-1919 m. išgyvenimai, parašė Juozas Svaistas, 325 psl., kaina minkštais viršeliais \$2.50, kietais \$3.75.

KĄ LAUMES LEMĖ (apie Salomėją Nėrį), Petronėlės Orintaitės, 234 psl., kaina \$3.00.

Nuo krivulės iki raketos, Lietuvos paštininkų atsiminimai, redagavo Antanas Gintneris, 538 psl., kaina \$5.00.

Pasikalbėjimas Maikio su Tėvu

MAIKIO SU TĖVU PASIKALBĖJIMUS VEDA
STASYS MICHELSONAS

— Alou, Maik. Aš jau laukiu tavęs. Noriu daugiau žinoti apie tuos mormonus.

— Tėvas, jau žinai, kad Juozas Šmitas su savo draugu Oliveriu Cowderiu krikštijo vienas kitą. Tai buvo 1829 metų gegužės 15 dieną.

— O kas buvo toliau?

— Sekančių metų pavasarį buvo jau atspausdinta pirmoji "Mormono Knygos" laida. Tai buvo mormonų šventraštis — mormonizmo pagrindas. Aš jau sakiau, kad tos knygos originalas buvo parašytas auksinėse plokštelėse apie 600 metų prieš Kristaus gimimą Palestinoje. Ir tėvas gal atsimeni, kad to rašto autorius buvo kažkoks Mormonas ir kad jis tą medžiagą atsigabeno Amerikon. Taip aiškina mormonai.

— Jes, Maiki, aš tą atsimenu. Dabar gali sakyti toliau.

— Bet tenka pasakyti, kad toj pasakoj apie tą knygą yra stambiai prieštarašavimų. Iš pat pradžių buvo tvirtinama, kad Smitui buvę griežtai įsakytą niekam tos knygos nerodyti, ir niekas jos niekad nematęs; tačiau kai ji buvo jau atspausdinta, tai, kad niekas neabejotų, kad ji yra versta iš auksinės knygos lapų, atsirado net dvi komisijos, kurios liudijo, kad jos lygino atspausdintą knygą su jos auksiniu originalu, ir prisiėkia, kad vertimas esąs labai teisingas, atitinkąs žodis žodį.

— Ar sakai, kad tai neteisybė?

— Neteisybė, tėve. Toksai tvirtinimas prieštarašau sveikam protui.

— Kodėl prieštarašau?

— Na, tik pagalvokim, tėve: Mormonas rašė tą knygą Dievo įkvėpimu, kad mormonai žinotų, kaip reikia gyventi ir Dievui tarnauti. Tai labai panašu į Biblijos pasaką apie Maizį arba Moze, kuris taip pat Dievo įkvėptas parašė žydų tautai "Dešimt Dievo įsakymų". Kaip Maizius, taip ir Mormonas rašė tam, kad žmonės galėtų pasimokyti. Bet jeigu taip, tai kodėl Mormono knyga reikėjo nuo žmo-

nių slėpti? Juk ji išbuvusi 14 šimtmečių paslėpta ant kalno po akmeniu. Ir kai galų gale Dievo pasiuntinys Moronis vieną naktį nurodė Smitui, kaip ją paimiti, tai vistik uždraudė parodyti ją kitiems. O kai Šmitas neiškentė ir parodė, tai jis buvo sunkiai nubaustas. Kodėl? Nematyti jokios priežasties ir tikslų. Atrodytų, lyg Dievas norėjo žmones pamokyti, o paskui bijojo, kad jie tą pamoką nesužinotų. Tai prieštarašau sveikam protui.

— Ir aš, Maiki, negaliu šitų dvių dalykų suprasti. Nejaugi mormonų Dievas būtų turėjęs tokį, kaip dūžikai sako, "bzika" galvoje?

— Šiaip, tėve, žemiška me gyvenime mormonai atrodė išmintingi, logiški žmonės; ir jie gražiai, tvarkingai gyveno. Niekad nepamato mormono girtu, ir nepamatys jo rūkant tabaką. Ir jie labai mandagūs, malonūs žmonės. Ir jų tikyba atrodė protingesnė už kitas. Bet pėdos jiems susimaišo, kai jie pradeda aiškinti Dievo galybę ir kalbėti apie stebuklus.

— Nu, o ką apie stebuklus sako "Mormono Knyga" — tas jų šventraštis?

— Ta knyga yra sudaryta iš Biblijos pasakų, tėve, tik savotiškai atpasakotų, pritaikytų jau naujoms sąlygoms, Amerikos aplinkai.

— Bet ar tu nesakei, kad ji buvo parašyta Jeruzalėje?

— Mormonai taip tiki, tėve, bet Jeruzalė jų pridėta tik dėl efekto.

— Tai tu netiki, ką jie ti-

ki?

— Ne.

— Kodėl?

— Todėl, kad tai, kaip sakiau, prieštarašau žinomiems faktams.

— O kokie tie faktai?

— Visų pirma, nurodomas

žinom, kad auksas yra apie 15 kartų sunkesnis už vandens. Reikia, auksinė knyga turėtų sverti tiek, kiek svertų 15 tokių blokų ledo. Ar tėvas galėtų tiek ledo pakelti? Aš nemanau. O auksinė knyga reikėjo ne tik pakilti, bet Smitui reikėjo ją nuolat nešioti iš vietos į vietą, reikėjo ją slapstyti, dažnai reikėjo ir bėgti bėgti, kad niekas nepamatytų. Argi galėjo tai būti jam įmanoma? Štai, tėve, kodėl aš netikiu, kad ji būtų kada nors buvusi Jeruzalėje ir kad Mormonas būtų galėjęs ją iš tenai atgabenti Amerikon. Tai vienas dalykas, o antras, kur jis galėjo tiek auksinių lapų gauti anais laikais? Pagaliau, kodėl jis rašė tuose lapuose ne kuria viena kalba, bet sumaišė asyrų, chaldų, arabų ir egiptiečių kalbas? Ir pranašas Šmitas galėjo tą mišriakalbį raštą suprasti tik tada, kai užsidėjo ant kaklo senovės rabinų škaplerius. Tokia pat nesąmonė yra ir tas angelas Moronis, kuris per sapną paformavo Smitą apie auksinę knygą. Ir nurodęs, kaip tą knygą paimiti, prigrasino jam, kad niekam ir niekam jos neparodytų. Kam šitokia sąlyga? Jeigu Dievas norėjo, kad mormonai iš tos knygos šviestųsi, tai kodėl jis norėjo, kad jie nieko apie ją nežinotų? Kur čia logika?

— Ar žinai, Maiki, kad ir mano galva negali šitų mandrikulų suprasti.

— Ir reikia pasakyti, tėve, kad dėl tos knygos prasidėjo visokios bėdos.

— Kokios bėdos?

— Kaip sakiau, Šmitas slėpė įgytą knygą labai uoliai. Pirmiausia įkišo ją į kiaušį beržo raštą. Paskui jis užrakino ją skrynioje tėvo namuose. Vėliau užkėlė ją žemėn. Ir vis dėlto gandai plito, kad Šmitas turi stebuklingą knygą. Kaimynų minios pradėjo rausti po Smito namus ir ieškoti tos knygos. Dviem atvejais ji šovė pro langą. Visa tai

dėjosi Palmyros miestely, New Yorko valstijoje. Neturėdamas čia ramybės, Šmitas persikėlė pas savo uošvius, kurie gyveno Pensilvanijoje. Čia buvo ramu ir gražu, Šmitas užsikabinė urim ir tumim škaplerius ant kaklo ir pradėjo verstį nesuprantamų kalbų knygą į anglų kalbą. Vertė iš auksinių plokščių ir rašė ant popieriaus. Bet kai tik tuos škaplerius nusiimdavo, raštas auksinėse plokštelėse pasidarydavo nebesuprantamas.

— Tai ką tas reiškė? Dievo galybė, ar veltinio sabotazė?

— Mormonai sako, kad tai buvo stebuklas. Bet tai nebuvo didžiausia jų bėda. Tėve. Tikri mormonų vargai prasidėjo, kai ta knyga buvo išversta ir atspausdinta. Žmonės netikėjo, kad tai buvo auksinės knygos vertimas. Pradėjo rekti, kad tai esąs mormonų melas, apgavystė. Colesvilles miestely, New Yorko valstijoje, Šmitas buvo areštuotas kaip apgavikas, žmonių kurstytojas ir tvarkos ardytojas. "Book of Mormon" esanti viso piktosios šaltinis. Mormonų liudijimas, kad knyga skelbianti Dievo žodį, buvo išjuoktas. Vis dėlto teismas Smitą išteisino. Tada mormonų prieštarašai sufabrikavo kitokią jam kaltinimą, areštavo jį iš naujo ir nuvilko į kitą jurisdik-

ciją. Bet ir čia jis buvo išteisintas.

— Taip būdavo ir mūsų kiam kunigui Mockui, kuris griūdavo tikėjimą. Jis, Maiki, taip pat neturėdavo ramybės: po kiekvienų prakalbų būdavo vis areštuojamas, bet vis išteisinamas. Ale kai Maino valstijoje katalikškas teismas nuteisė jį dželon, tada Mockus pabėgo į Meksiką.

— Mormonai, tėve, taip pat ieškojo, kur laisviau. Iš New Yorko valstijos jie persikėlė į Ohio. Iš pradžių jiems neblogo sekėsi. Per tris savaites jie apkrikštijo 127 naujus mormonus. Iki Kalėdų jie turėjo jau 1000 naujų narių. Jų agitatoriai ir knygnešiai eidavo pėsti ir dažnai alkanai, platindami mormonų mokslą ir knygas. Darbavosi jie ir indėnų tarpe. Didžioji jų "Mormono Knyga" buvo išversta į 17 kalbų. Jų veikėjas Pratt rašė savo atsiminimus: "Nuo St. Louiso mūsų kuopa nuėjome su knygomis 300 mylių. Ejome laukinėmis vietomis, be jokio kelio, brisdami kiekvieną žingsnį per sniegą iki kelių. Ejome nuorito iki vakaro, be pastogės ir ugnies, visą laiką sniegui kapijant mums veidus. Vakarai buvo dar mažai apgyvendinti, namas kur ne kur, ir grįstų kelių nebuvo". Tokia buvo pirmųjų mormonų veiklos dirva. Bet ir tokioj vietoj priešai neleidavo jiems įsikurti ilgesniam laikui.

— Nu, tai kaip tu rokuoji, Maiki, ar mormonų viera verta, kad dėl jos reikėtų tiek vargti?

— Atsakyti į tokį klausimą nelengva, tėve, nes tai priklauso nuo žmogaus pasaulėžiūros. Bet pakalbėsim apie tai kitkart.

— O irai, Maiki, aš tuo tarpu parūkysiu.

— Visiems aukotojams nuosirdžiai dėkojame.

Keleivio administracija

MAIKIO IR TĖVO
KRAITIS

V. Stelmokas, Bostonas, Mass., — \$15.00.

Po \$2.00: P. Bendzaitis, La Salle, Que., A. Bell, S-te Agathe des Moines, Que., P. Zygelis, Livonia, Mich., M. Selius, Cleveland, Ohio, G. Dambrauskas, Muskegan, Mich., Z. Locki, San Diego, Cal., P. Račkauskas, Dorchester, Mass.

Po \$1.50: A. Yeremski, Port Even, N.Y., H. Simokat, Vokietija, A. Audick, Dorchester, Mass., J. Liaukavich, Firdale, Manitoba, O. Lange, Naugatuck, Conn. S. Aleksiejūnas, Valley Stream, N.Y., J. Krisciūnas, St. Petersburg, Fla., A. Gaidukas, Oxnard, Cal., J. Gudjunis, Manchester, Conn., T. Koncis, Brooklyn, N.Y., A. Pakšys, Palm Beach, Fla., A. Jankauskas, Chicago, Ill., J. Palubecki, Omaha, Nebr., O. Norkus, Prancūzija, J. Dubas, Pittsburgh, Pa., J. Malinauskas, Greenport, N.Y., G. Skralskis, Worcester, Mass., M. Trainauskas, Cleveland, Ohio, A. Paškevič, Brooklyn, N.Y., Ch. Pušinski, Baltimore, Md., K. Jonaitis, Baltimore, Md., A. Vaitcekauskas, E. St. Louis, Ill., P. Kumpas, Winnipeg, B.C., A. Matulis, Detroit, Mich., A. Laskaitė, Montreal, Que., A. Diržys, Brooklyn, N.Y., J. Zukas, Brooklyn, N.Y., J. Mockus, New Era, Mich., B. Nillen, Baltimore, Md., A. Masiulis, Simcoe, Ont., J. Passick, Hoquiam, Wash., A. White, Kewanee, Ill., F. Petrauskas, Ste. Agathe des Moines, Que., W. Plein, Lowell, Mass.

— Negali — nežadėk, bet pažadėjęs ištesk.

PALEIDO VISUS
KALINIUS

Zanzibaras (Afrikoje), minėdamas savo nepriklausomybės 8 metų sukaktį, paleido iš kalėjimo visus kalinius, bet su sąlyga: visi turėjo pasirašyti pasižadėjimą nebeusikalsti, o jei nusi-kals, tai sutinka tuoj būti sušaudyti.

Idomu kokie bus tos "kalėjimų reformos" vaisiai.

TERORO IR VERGIJOS
IMPERIJA SOVIETŲ
RUSIJA

Joje smulkiai aprašyta bolševikinio teroro sistema, tos vergų stovyklos, kuriose kentėjo ir žuvo mūsų broliai, seserys, giminės ir draugai. Knygos kaina — 75 centai.

BŪKIME VISUOMET JAUNI. RYZTINGI IR KIE-
TAI TIKI. KAD MŪSŲ KOVA BUS LAIMĖTA.

STEPONAS KAIRYS

MINTIS

POLITIKOS IR KULTŪROS ŽURNALAS

Jo pirmas numeris ką tik išėjo. Jis gaunamas ir Keleivio įstaigoje. Kaina \$2.00.

Šiame numery yra šie įdomūs straipsniai:

Kam reikalinga Mintis (vedamasis).. J. Vilkaitis: Praeityje besidairant; J. Valaitis: Lietuvos politinių partijų išsivijimo dabartis ir ateitis; J. Va.: Socialistų Internacionalas ir Lietuva; J. Vilčinskas: Socializmas Lietuvoje; J. Vlks.: Kiprą Bielinį prisiminus; Jonas Pakalka: Steigiamojo Seimo Lietuvos Socialdemokratų (LSPD) frakcija; Lietuvos pavergimas; Rusų demokratinis sąjūdis ir jo programa; Pasaulio pasidairius (Socialistinio sąjūdžio apžvalga); Ed. Cinzas: Mergaitė su apelsinu; K. Barėnas: Saprui; V. Žilinskaitė: Juokai.

Žurnalą leidžia Lietuvos Socialdemokratų Partijos Užs. Delegatūra.

Redakcijos ir administracijos adresas: Mintis, Lithuanian House, 1 Ladbroke Gardens, London, W II, Gr. Britain.

Minties atstovai JAV-se: J. Valaitis, 1521 So. 50 Ave. Cicero, Ill. 60650.

Keleivis, 636 Broadway, So. Boston, Mass. 02127.

New Yorke "MINTIS" gaunama "Darbininko" administracijoje (910 Willoughby Ave., Brooklyn, N.Y. 11221) ir "Romuvos" knygyne (8420 Jamaica Ave., Woodhaven, N.Y. 11421).

JAU IŠSPAUDINTAS IR UŽSISAKIUSIEMS
IŠSIUNTINETAS

"KELEIVIO" 1972 METŲ
Kalendorius

Jį redagavo Stasys Michelsonas
Kalendoriaus kaina tik \$1.50

"Keleivio" kalendorius visuomet buvo tikra enciklopedija — visokių gražių, įdomių ir naudingų skaitinių šaltinis. Toks bus ir 1972 metų kalendorius. Nesivėlinkite jį užsisakyti. Pinigus siųskite šiuo adresu:

KELEIVIS
636 E. Broadway
So. Boston, Mass. 02127

KELEIVIO
prenumerata-gera
dovana

SIUNTINIAI-DOVANOS
I LIETUVĄ IR USSR!
SENA PATIKIMA FIRMA
toliau aptarnauja nuolat didėjantį klientų skaičių tradiciniai su daugiau kaip 40 metų patyrimu. Jei esate vienas iš tūkstančių mūsų patenkintų klientų, mes dėkojame Jums už pasitikėjimą. Jeigu ne, tai prašome pašalinti mūsų patarnavimą ir Jūs būsite dekingi mums.

SIUNTINIAI, PASIEKĘ MUS PASTU, IŠSIUNČIAMI
TĄ PAČIĄ DIENĄ
Paskutinio katalogo ir vėliausių patvarkymų reikalu
GLOBE PARCEL SERVICE INC
716 WALNUT STREET
PHILADELPHIA, PA. 19106. TEL. (215) 925-3455
CENTRINĖS ĮSTAGOS NEW YORKE:
240 FIFTH AVENUE
NEW YORK, N. Y. 10001
Tel.: (212) 725-2449
ar j bet kurį mūsų skyrių ir atstovus:

PHILADELPHIA, Pa. 19123, 1013 N. Marshall St. WA 5-8878
BALTIMORE, Md. 21224, 3206 Eastern Ave. DI 2-2374
SO. BOSTON, Mass. 02127, 590 W. Broadway AN 8-8764
CHICAGO, Ill. 60632, 4102 Archer Ave. 254-4144
CHICAGO, Ill. 60622, 2242 W. Chicago Ave. BE 5-7788
CLEVELAND, Ohio 44119, 787 E. 185th St. 486-1836
DETROIT, Mich. 48210, 6460 Michigan Ave. TA 5-7560
ELIZABETH, N.J., 07201, 956a Elizabeth Ave. 354-7608
HAMTRAMCK, Mich. 48212, 11415 Jos. Campau A. 365-6350
HARTFORD, Conn., 11 Charter Oak Ave. 203-249-6255
KANSAS CITY, Kan. 66102, 18 So. Bethany AT 1-1757
LOS ANGELES, Cal. 90026, 2841 Sunset Blvd. 382-1568
MIAMI, Fla. 33138, 64-05 Biscayne Blvd. FR 9-8712
MINNEAPOLIS, Minn. 55418, 2422 Central Av. NE, 788-2545
NEW BRITAIN, Conn. 06052, 97 Shuttle Meadow 224-0829
OMAHA, Nebr. 68107, 5524 So. 32nd St. 731-8577
PARMA, Ohio 44134, 5432 State Road 749-3033
PITTSBURGH, Pa. 15222, 346 Third Ave. GR 1-3712
ROCHESTER, N.Y. 14621, 683 Hudson Ave. BA 5-5923
NEW YORK, N.Y. 10093, 101 First Ave. OR 4-3930
SAN FRANCISCO, Cal. 94122, 1236 9th Ave. LO 4-7981
SEATTLE, Wash. 98103, 1512 N. 39th St. ME 3-1853
SOUTH RIVER, N.J. 08882, 168 Whitehead Ave. 257-2113
WORCESTER, Mass. 01604, 82 Harrison St. 798-3347
TRENTON, N.J. 08611, 730 Liberty St. LY 9-9163
VINELAND, N.J. 08360, Parish Hall, W. Landis A. 691-8423

MOTERŲ SKYRIUS

PETRONELĖ ORINTAITĖ

Ilgatrobė

(Čia spausdinama ištrauka iš Petronės Orintaitės apybraižos, kurioje pateikiamas Suvalkijos Naumiesčio gyvenimo vaizdelis dar prieš Pirmąjį didįjį karą. Ši apybraiža paimta iš rašytojos įdomių ir meniškai apdorotų atsiminimų knygos "Liepalotų medelynų", kurią išleido Nidos Knygų Klubas Londone. Šiuose P. Orintaitės atsiminimuose sutinkame visą eilę įžymių vardų, kaip Vinco Krėvės, Balio Sruogos, prof. M. Roemerio, Karsavino ir kt. asmenų. Taisyklina ir žodinga lietuvių kalba knygos vertė dar labiau didina.).

Prieš eilę metų mūsų daktaras, dar jaunutėlis medikas, vos čia įsėdęs, parsivedė žmoną. Tokio skausmo veido ir taip dailią, kad — visas miestas nuplisko, tarsi dangiškai sielvartui pažėtas. Ir taip juodu mylėjosi, taip balandžiais burkavosi, abu laimingi, jaunos meilės ryšiu sujungti — net kitiems šviesiau darėsi, jūdvių sandėriu besigėrint. Ir nuosavi vargai tirpo prieš tą jų laimės žerėjimą.

Kaip dažnai atsitinka, po saulėtų giedros perteklių — atsiaučia vėtra su perkūnijomis, ir audra išlaužo rožų pumpurus, išvarto, su šaknimis raudama, beržus pakelėse.

Mieste stovėjo caro valdžios pasienio kareivių kuopa. Viršininkas — jaunas, tiesiai grakštaus liemens kapitonas, smailiai pakirptais ūsais ir išdidžia kakta, o jo juodos akys žvėriškai šaudė savigarbos ugnį ir vyrišku įsi vaizdavimu. Ties krūtine auksu tviskėjo valdiško mūduro sagos, kilnūs antpečiai spindėjo šilku, o ilgų batų aulai pliekste pliekė, kaip veidrodžių nušvitinti.

Juodaakis kazokas strampinėjo per dienų dienas dykas, kaip erzilas, be jokio rimto triūso. Kareivius apstumdėti ir pakumščiuoti sugebėjo ir jo padėjėjas, toks plačia veidis maskolius, neprastaburnis keikūnas.

Mūsų jaunutis gydytojas tuomet visa aistra ir sąžinę buvo įsimerinęs į savo bedugnio amato darbus bei pareigas. Protekinis lakstė skubėjo pas ligonius, kad spėti pralenkti Giltinės smaugiančią leteną; tyrinėjo ligų šaknis ir uoliai ieškojo jų perū lizdų. Jis vylėsi savo veržliu įsidedimu šį jaukų pašėpupio miestą su apylinkėmis taip išvalyti nuo negeročių, kad kūno negalių daigai išnyktų, kaip piktas varputis sudyla stropiai išakėtoje dirvoje.

Jisai naktimis kruopščiai skaitė didžiules svetimor kalbom knygas, parsišijusias iš įvairių šalių, kurios rašė apie naujus išradimus ir staigiai pažabotas ligas, apie su dėtūngus vaistus ir priemones žmogaus gyvybei gelbėti.

Todėl jam — labai trūko laiko... Nebuvo kada daug užaugtęs skaisutė žmona bei gaisuoti ilgiau užsisėdinti prie vyno taurės ar piano muzikos klausantis, lakštingalgiu giesmėmis pašėpupiais gėrintis arba gerų bičiulių svėtinėse svečiuojantis...

Grazioji jaunamartė dažnai sau vieną tūnojo ties galiniu langu, tartum vos pražydusi lelija, vazone įsodinta. Ir pro baltų užuolaidų mezginius ilgėsiškai žvalgėsi į Tiltą gatvės negausius praeivius.

Grubių akmenų grindiniu pro šalį bildėjo sunkūs vežimai, šaligatvių šen ir ten protarpiais prakėblindavo kokasdienės išvaizdos žmogėnos, prašlubuodavo susikūpiusi moteriškė, arba šlapnosiai vaikaliai, iš kurio kiemo urmu išsprūdę, pešdamiesi apsirėkindavo. O vakarais keidžiūs iš ganyklų pargindavo pačiu vidurgatviu baltuogeres ir žalmarges karves sklidiniais tešmenimis. Tai būdavo čia sėslios būties įvairumas — akimis pasiblaškęs, alkanai vaizduotei nuobodžių valandų pamarginimas.

Ir štai vieną dieną tos pagundų nepatyrusios akys — susidūrė su liemeningo kapitono juoda liepsna šaudančiu vilgšniu. Šūvio strėlė pataikė tiesiog į širdį...

Nors negreitai auka krito po laimėtojo kojom, nor ilgokai truko, kol kėlė geidulio nuodas įsismelkę viduri apšėmė visas gyslas ligi beprotiško svaigulio...

Iš pat pradžių juodu tik trumpą valandėlę žiūrėjo vienas kitą, kol kazokas, atlašė balne atsikraginęs sidabro pentiniais įsispirdęs, grakščia žingine prakilsno davo pro daktaro langus. Paskiau — nejuociom gimė šypsniš pro droviai privertais vokais, dar vėliau — nerimu virpeldavo lūpos, o krūtinė staigiai užsitvenkdavo alsiu kvėpavimu. Moteris greitai blakstienom paslėpdavo savo vy-

Teisės patarimai

Advokatė dr. M. Sveikauskienė sutiko atsakyti į keleivio skaitytojų klausimus teisės reikais. Tie klausimai turi būti bendro informacinio pobūdžio. Klausimus ir atsakymus spausdinsime šiame skyriuje. Laiške reikia pažymėti, kad esate Keleivis skaitytojas.

Klausimus prašome atsiųsti tiesiog šio adresu:

Dr. M. Sveikauskas, Attorney at Law,
Co-operative Bank Plaza
1864 Centre Street
Boston, Mass. 02132

Klausimas

Dar Lietuvoje gyvendami, mes paėmėm auginti ir globojoti savo giminių trejų metų našlaitę. Per visas karo audras ir tremties stovyklose ją globojom ir žiūrėjom, rūpindamiesi, kad jai nieko netrūktų. Mergaitė augo maloni ir paklusni. Ji nežinojo, kad mes nesam jos tikri tėvai.

1949 metais atvykom į Ameriką. Būdama 14 metų, nergaitė sužinojo, kad mes nesame jos tikri tėvai, tikai globėjai. Nuo to laiko mergaitė labai pasikeitė: pasilietė nesukaibama, nerviniga ir pradėjo blogai mokytis. Mes visuomet galvojome, kad leisti jai aukštąjį mokslą, bet, deja, taip neįvyko. Gimnaziją (high school) baigusi, ji susirado darbo ir mus paliko. Ryšius su ja palaikėm. Ji atvažiavo dar kartais mūsų aplankyti, bet trizti pas mus gyventi atsisakė.

1967 metų pavasarį mergaitė atvažiavo pas mus su legatiniu berniuku ir mum pareiškė, kad tai esąs jos sužadėtuotinis. Po savaitės jienu ir apsisėdė. Registravosi miesto vedybų skyriuje. Mūsų dukterė tada, palikusi savo berniuką, tai moteriai

žius ir — atbula traukdavosi vidun, paslaptį savin užrindama.

Bet kapitonas vis dažniau ir dažniau ties tuo Tiltu atvekampiu sukosi. Jis vis žergusnojo pro šalį, blizganiais aulais puikuoliškai pratauksėdamas. Arba raitas atidundavo ilgakariu juodbėriu nuo Meistų pusės — vis aktą j langu užuolaidas atgrėžęs ir juodai skrudinančiu vilgšniu, lyg aistros liepsnos nuodėguli, jos akių pasiogti ieškodamas...

Kai daktaras galop pajuto nelaimę — apstulbo, žalo neteko. Susvyravo jo kietas tikėjimas pasaulio darnos teisinga žmogaus laime. Būties taurė, ligi šiolei giedru lžiaugsmu sklidinai sotinusi — staiga suguro į tūkstanių skeveldrų... Tartum chirurgo peilis smigtelėjo tiesiai įrdin ir — mirtinu sopuliu skrodė gyslas, marino raumėnis.

Ir, deja, šioje žaizdoje — niekas negalėjo pagelbėti. Jei storulės mokslo knygos, nei garbingų medikų diplomai, nei žymių gydytojų patarimai. Niekas, niekas...

Jis kentėjo vienai vienas su savo skauduliu, pribloškas ir nevirties smaugiamas. Rodos, kandus vėžys piktą raužatim iš vidaus edė kūną ir — slopino sielą neapmalomai...

Kas kad dar tebeturi ją, savo žmoną, jeigu jau neteai jos širdies?

Dieną naktį svarstė jis, nemigoj įsikniaubęs — reitėjo surasti būdą savo vystančiai laimei pagydyti, nuklytusiai žmonos meilei susigrąžinti.

Ir nieko kito daktaras nesumastė, nesugalvojo, kaip — vien savo širdies liepsna gėstancias žarijas dar įpūst ir meilės gausa juodą nuodėmę nugulabinti. Gal pavyks? O gal tebus beprasmiškas mėginimas, tik dar aitrėsnė pakura nedoros aistros žaizdai? Bet — skęstantis ir už trypaus šiaudgalio griebiasi...

(Bus daugiau)

Po vedybų gyvena viešbutyje.

Jos vyras pradėjo visai apgaudinėti. Sakė jai, kad jis esąs to viešbučio direktorius ir laukias savo algos. Pradėjo nešti iš namų jos daiktus, sakėsi juos skolinąs savo draugams. Taip ir išnešiojo visus. Ji pasiliko be nieko.

Po kiek laiko ji atvyko pas mus ir pareiškė, kad negyvensianti su savo vyru, nes jis esąs "gangsteris", sukėius ir net automobilių vagis. Pasisakė laukianti vaiko, bet negalinti pas mus pasilikti, nes bijanti, kad vyras jos nesurastų. Ji apsigyveno pas vieną moterį su šilga, kad, pagimdžius vaiką, atiduosi tai moteriai jį auginti.

Vaiką mūsų dukterė pagimdė ligoninėje kaip beturtė, duodama ligoninei svetimą pavardę, vis slapstydamą nuo savo vyro. Ji mus paprašė pakriktyti vaikutį, berniuką, ir būti jo krikšto tėvais.

Parapijoje vaikučio metrikos buvo sudarytos motinos mergautinė pavardė. Mūsų dukterė tada, palikusi savo berniuką, tai moteriai

auginti, išvyko į tolimas valstijas, nes bijojo, kad vyras nesurastų jos ir kūdikio.

Jos vyras skambino mum telefonu ir teiravosi, kur yra jo žmona ir vaikas. Mes pasakėm, kad nežinom. Po to jis dingio, ir dabar mes nežinom, kur jis yra.

Dabar vaikutis jau trejų su viršum metų. Mes padėdam tai moteriai, kuri jį augina, kiek galėdami: tai drabužėlius perkam, tai žaisliukus ir pan.

Neseniai buvo atvykusi pas mus dukterė. Ji nutarė pasiimti savo vaiką pas save. Tačiau moteris, kuri jį augina, nesutinka. Sako neatsiduosianti be teismo. Grįžusi į savo gyvenamąją vietą, mūsų dukterė gavo iš tos moters popierius. Prašo mūsų dukterį išsižadėti savo vaiko. Ta moteris, kuriai yra apie 50 metų amžiaus, nori jį išvynyti. Nežinome nei jos pajamų, nei kitų aplinkybių. Esam susirūpinę, ar būtų užtikrinta vaiko ateitis, jei ta moteris jį išvynytų.

Galėtume prirašyti daug lapų apie šį nelemtą reikalą, bet prašom atsakyti į mūsų klausimus.

Ar gali mūsų dukterė gauti divorsą (skyrybas), nežinodama, kur yra jos vyras?

Mes turim jo tėvų adresą, ar to užtenka?

Kaip sutvarkyti vaiko turimas dvi pavardes?

Jis registruotas viena pavardė, o krikštytas kita. Jei ta moteris jį išvynytų, manom, kad reikals automatiškai susitvarkytų, nes jis gautų tos moters pavardę. Tačiau bijom, kad mūsų dukterė paskui visą amžių nesigražytų dėl savo vaiko atidavimo. Po teismus mes ne norim ir negalim taisyti. Esam pensininkai ir turim mažai santaupų. Turim vienos šeimos namus.

Dukterė dabar prašo mūsų patarimo. Prašome mums patarti, kaip išsinarplioti iš šios padėties.

Tėvai

New York.

Atsakymas

Atsakymas į Tamstų klausimą dėl skyrybų (divorce) gavimo priklauso nuo to, kurioje valstijoje Tamstų dukterė gyvena (domiciled). Atskiros valstijos turi skirtingas procedūras ir "paerinčius" skyryboms gauti. Daugumas valstijų to fakto, kad vyras yra sukėius ir apgavikas, netaikytų pagrindų skyryboms duoti. Nutarimas dėl vaiko globos (custody) ir dėl visokių kitų klausimų, susijusių su vaiko gerove (welfare), turės būti padaromas to teismo, kurio nuostatoje (jurisdiction) patas vaikas yra. Taigi skyrybų reikals ir vaiko išėjimo reikals greičiausiai turės būti sprendžiami ne tame pačiame teisme.

Išėjimo (adoption) atveju paprastai yra reikalingas abiejų tėvų sutikimas. Jei tėvas arba motina yra visiška "apsileidė", juo nesi rūpindami, teismas gali nutarti, kad vaikas gali būti išsūnintas be tokio tėvo ar motinos sutikimo. Tamstų atve-

ju man atrodo, kad tėvas neturėjo progos "pasirūpinti" savo vaiku, nes nesugebėjo jį surasti. Dėl to teismas gali atsakyti padaryti sprendimą dėl išėjimo, neišklusius tėvo.

Tamstų dukterė yra "natūrali" (natural) vaiko globėja. Moteris, kuri rūpinosi vaikučiu Tamstos dukters prašoma, neturi teisės reikauti, kad dukterė leistų jai vaiką išvynyti. Ji, žinoma, gali tai pasiūlyti, bet, jeigu motina nesutinka, ji nieko negali padaryti. Tik gali reikalauti užmokescio už vaiko išlaikymą. Ankstyvesnis susitarimas čia daug nereikšmingas. Vaikas nėra prekę, dėl kurios pardavimo buvo susitarta.

Dėl vaikučio pavardės: kiekvienas vaikas, gimęs "teisėtose" vedybose (in wedlock) laikomas legaliu vaiku ir turi tėvo, o ne motinos pavardę. Motinos užregistravimas mergautine pavardė neturi teisines reikšmes.

Tamstoms patariau susilaikyti nuo bet kurių patarimų. Dukterė neprasė Tamstų patarimo, kai ištekojo už vyro. Dabar ji turi pati nutarti, ar nori, ar nenori išsižadėti savo vaiko. Nesvarbu, koks būtų Tamstų patarimas jai, ateity jį Tamstas kaltins dėl to patarimo.

Dukterė yra suaugusi moteris ir motina. Tegul pati sprendžia savo problemas ir už jas atsako.

POPILIARIAUSIOS MOTERYS

Kasmet yra paskelbiamas populiariausių moterų sąrašas. 1971 metų to sąrašo pirmąjį dešimtuką sudaro šios moterys:

Golda Meir, Pat Nixon, Rose Kennedy, Indira Gandhi, Mamie Eisenhower, Jacqueline Onassis, Bird Johnson, Martha Mitchell, Margaret Smith, Shirley Chris-holm.

1970 metų sąraše pirmoje vietoje buvo Mamie Eisenhower.

BOIKOTUOJA ŽMONAS

Bengalijoje karo metu Pakistano kariai išprievartavo apie 200,000 ištekeusių moterų. Dabar vyrai, laikydami senos musulmonų tradicijos, neprimą tų žmonių, kurios turėjo lytinių santykių su kitu vyriškiu, nors ir prieš savo norą.

TRYŠ KARALIENĖS

Europoje beliko savo sostuose 3 karaliai, 3 karalienės ir 2 kunigaikščiai.

Karalienės soste jau kuris laikas sėdi Elzbieta II-jė Britanijoje ir Juliana Olandijoje. Šiomis dienomis į Danijos sostą atsisėdo Margareta II-jė. 31 m. amžiaus, baigusi archeologijos mokslus Cambridge (Anglijoje), studijavusi tarptautinę teisę net garsiajame Sorbonos universitete (Prancūzijoje).

12 knygu už \$2

Tikra teisybė apie Sovietų Sąjungą (parašė J. Januš-kis), 96 psl., kaina 50 centų.

Kunigų celibatas, parašė kun. Fox, 58 psl., kaina 25 centai. \$3.80, bet visos kartu par-

Ar buvo visuotinis tvanas, 64 psl., kaina 25 centai.

Materialistškas istorijos supratimas. 80 psl., kaina 20 centų.

Žemaitės raštai karės metu, 126 psl., kaina 50 centų.

Juozas Stalinas, 32 psl., kaina 25 centai.

Zalgirio mūšis, parašė dr. Daugirdaitė - Sruogienė, 24 psl., kaina 50 centų.

Socializmas ir religija, E. Vandervelde, 24 psl., kaina 10 centų.

Demokratinio socializmo pradai, (S. Kairio įvadas), 64 psl., kaina 50 centų.

Tavo kelias į socializmą, (Leono Blumo), 35 psl., kaina 25 centai.

Socializmo teorija, (M. Fišerio), 74 psl., kaina 25 ct.

Socialdemokratija ir komunistas (K. Kauskio), 47 psl., kaina 25 centai.

Atskirai sudėjus, jų kaina \$3.05, bet visos kartu par-duodamos už \$2.

Ar skaitytos?

Juodojo pasaulio sukilimas, parašė Stasys Michel-sonas, 127 psl., kaina \$2.00.

Chicagos istorija, parašė Aleksas Ambrozė, 664 psl., gausiai iliustruota, kaina kietais viršeliais \$10, minkštais — \$8.

Rimai ir Nerimai, Vaiž-ganto, 55 psl. kaina \$2.00. KREGŽDUTĖ, I dalis (va-dovėlis), parašė A. Rin-kūnas, 119 psl., kaina \$2.75.

ZVILGSNIS Į PRAEITĮ, K. Žuko, 476 psl., kai-na \$5

LIETUVIAIS ESAME MES GIME, lietuvių dainynas, 100 dainų, su gaidom dainavimu ir pianinu. sudarė Juozas Žilevičius, kaina \$4.50.

KĄ LAUMES LEME Tai rašytojos Petronelės Orintaitės parašyti atsiminimai apie žymiąją poetę Salomėją Nerį, tiek daug kalbų sukelusią ir šiame žemyne, 224 psl., kaina \$3.

PEILIO AŠMENYS, Jur-gis Jarkus, 3 veiksmų drama, 261 psl., kaina \$4.00.

Nardžio pulkas, Balės Vaivorykštės, kaina \$2.

Versmės ir verpetai, akimirkų - straipsnių rinkinys praeities ir artimų dienų aktualias klausimais, parašė Bronys Raila, 351 psl., kaina \$5.00.

BALADES, šitoj labai gražiai išleisto, gausiai iliustruotų knygoj yra septynios Maironio baladės. Tai knyga, labai tinkama dovanoms. Kaina \$6.00

Vietinės žinios

STASYS SANTVARAS DĖKOJA

Nelauktai ir netikėtai teko atsiguityti į ligoninės lovą ir net devynias dienas sergančių žmonių tarpe "paviesėti".

Nuoširdžiai ir giliai padėką tariau **Dr. Stanley Mikal** už sėkmingai padarytą operaciją, o taip pat už rūpestingą ir nuodugną sveikatos patikrinimą.

Visiems bičiuliams, kurie ligos metu mane aplankė, atnešė ar atsuntė gėlių ir dovanų, palinkėjo man sveikatos laisvais bei atvirais, net iš tolimųjų vietovių telefonais teiravosi dėl mane ištikusios negalios, labai nuoširdžiai, tikrai sujudintas dėkoju.

Atrodo, kad po truputį, neskubėdamas, vėl sugrįšiu į normalų gyvenimą. Iš tikro jaučiuosi esąs laimingas, patyres, kad nesu dar visai vienišas ir pamirštas.

Stasys Santvaras

Iš krepšinininkų veiklos

So. Bostono Lietuvių Piličių d-jos krepšinininkų komandos treneris yra Algis Skabeikis, o ne Gediminas, kaip klaidingai buvo paskelbta praėjusiame Keleivio numeryje.

Lietuvių komanda sausio 28 d. sužaidė rungtynes su Mission Hill komanda, kurią nugalėjo 66:40. Rungtynės nepasizymėjo įdomumu. Rungdamiesi su silpna komanda, ir mūsiškiai nepersistengė. Perdaug bibrilgavo ir nepakankamai pasavo, žaizdami be darnumo ir be plano. Varžovai buvo gerai susižaidę ir gražiai valdė kamuolį, bet ūgiu buvo gerokai mažesni ir neturėjo tiek daug atsarginių žaidėjų.

Alfonas Baika įmetė 11 taškų. Linas Gineitis 11, Martynas Scheralis 8, Algis Barūnas ir Gediminas Kuodis po 7, kiti mažiau.

Sekančios rungtynės įvyks šeštadienį, vasario 5 d., 7:30 val. vak. Tobin Gym, Roxbury.

Sk.

Laimėtos rungtynės

Praeitą penktadienį Bostono tarpklubinėse (Metropolitan Chess League) rungtynėse So. Bostono LPD-jos šachmatininkai gana stipriai įveikė Harwich komandą: santykiu 4-1. Lietuvių komandai taškus laimėjo Algis Makaitis, Aleksas Klynovas, Algirdas Leonavičius ir Jurgis Zoza. Itin gražiai sužaidė A. Leonavičius. Jis pasižymėjo ir praėjusiose rungtynėse su Harvardo universitetu, įveikdamas pirmavusį visoje MET lygoje Eric Sludą.

Vasario 4 d. lietuviai antrą kartą susitikė su Harvardo klubu, kurį mūsų vyrai įveikė pirmose rungtynėse santykiu 4½-1½.

PADEKA

Mano mylimam vyrui **Antanui Vilėniškiui mirus**, aš ir giminės sulaukėme iš visuomenės daug gilių užuojautos. Nuoširdžiai dėkojame visiems, užpašiusiems šv. Mišias, už gėles. Jo atminimui skirtas aukas, už jautrius paskutinio atsisveikinimo žodžius, užuojautas ir pagūdą liūdesio valandoje. Ačiū visiems, dalyvavusiems šermentyse ir laidotuose. Taip pat esame labai dėkingi Tautinės Sąjungos, Bostono skyriui už suruoštus po laidotuvių pusrėčius.

Žmona Ona ir giminės

Svarbu jaunimui

LB Bostono apylinkės paskirti siųsti 2 atstovus į Ant. rąjį Pasaulio Lietuvių Jaunimo kongresą, kuris šaukiamas šią vasarą Chicagoje. Atstovų rinkimai bus vasario 13 d. nuo 1 iki 4 val. po pietų So. Bostono Lietuvių Piličių d-jos patalpose (kambaryje už baro).

Prašome visą lietuvių jaunimą nuo 16 iki 30 metų amžiaus dalyvauti rinkimuose. Kandidatai bus paskelbti kitame numeryje.

**LB Bostono apylinkės
Jaunimo sekcija**

**Griūdama siena sužaidė
policininką**

1968 m. sudėję didžiausias Bostone naktinis klubas, kuris priklausė Blinstrubui. Beliko iš dviejų gatvių bestovinės sienos. Sausio 25 d. buvo didelis vėjas. Tos sienos jo neatlaikė ir griuvo. Sienos iš Athens gatvės virto ant antroje pusėje esančio policijos nuovados namo. Kadangi gatvė siaura, tai dalis griuvėsio pro langą sulekė į policijos būstinę ir ten sužaidė vieną policininką, kuris tuo metu valgė priešpiečius.

Užsispyręs teisėjas

Mass. aukščiausias teismas savo narį Saulnier už kyšio iš šerų sukčiaus paėmimą pripažino netinkamu teisėjų pareigoms eiti, o teisėjui Brognai, kuris to sukčiaus bylą sprendė ir jį nuteisė tik lygtinai, pareiškė papeikimą.

Saulnier pats pasitraukė iš teismo, o Brogna, net gubernatoriui pasiūlius pasitraukti, atsisakė tai padaryti. O pašalinti teisėją nėra lengva. Seimelis paskyrė viešą jo apklausinimą.

Ko nori Mass. advokatės?

Mass. valstijos advokatų draugija kreipėsi į gubernatorių ir reikalauja pripažinti, kad moterys advokatės yra lygiavertės su vyrais advokatais. Draugija siūlo paskirti bent 2 moteris į 7 asmenų aukščiausiąjį teismą; visuose apylinkių teismuose, kur yra du teisėjai, vienas turi būti moteris; bent dvi moteris paskirti Bostono miesto teismo teisėjų padėjėjais; bent 6 moteris turi būti paskirtos į 12 narių tarybą nelaimingų atsitikimų pramonėje byloms spręsti (dabar ten tėra tik viena moteris).

Laivelų paroda, atidaroma ši šeštadienį Bostone Hynes auditorijoje. Ji bus atidaryta iki vasario 13 d. kasdien nuo 1 iki 10:30 val. vakaro. Parodoje bus daugiau kaip 300 įvairių laivelų.

SVEIKINIMAI

I.

**Didžiai ir nuoširdžiai
gerbiame draugui
Stasiui Michelsonui**

Amerikos Lietuvių Socialdemokratų 4-ji kuopa Chicagoje savo susirinkime nutarė psveikinti draugą Stasi Michelsoną, įžengusį į dešimtąją amžiaus metų dešimtį.

Tad sveikiname idėjos draugą,ėjusį socialdemokrato gruodą ir kovos keliu dėl Lietuvos laisvės ir vargingiausiųjų bei skriaudiamųjų tautiečių gerovės, teikiant jiems ir mokslo šviesos palaimą. Draugas Stasys Michelsonas kovojo, pasikloves kietesniems bei atresnėms už plieną spausdinto ir gyvojo žodžio priemonėmis, dar Lietuvoje, dar jaunuolis, dienų dienas be baimės tesėdamas ir iki šiol Amerikoje nepailsdamas. Tati sudaro didžią Sukaktuvinko garbę, o mums sektingą pavyzdį.

Netiesą sako tie, kurie, sveikindami kiek daugiau metų sulaukusius savo bičiulius sukaktuvinkus, linki jiems gyvuoti šimtą metų. Betgi žmogaus amžiaus metų ribos niekas dar nėra nustatęs. Tad linkime draugui Michelsonui ilgiausius metus gyvuoti ir nepavargti, nešančiam okupuotai tėvynei Lietuvai ir pavergtiems lietuviams laisvės žiburį.

J. Valaitis,

LSS 4-tos kuopos pirm.

M. Pranevičius,
sekretorius

II.

Gerbiame redaktorium,

Aš vis nepataikau į koją su tais sukaktių sveikinimais. Taip prasileido ir Stasio Michelsono sukaktis. Būkite geri, pasveikinkite jį ir mano vardu. Nors paskutiniai metai aš su Jo Maikiu Tėvu jau nebėsutinku, bet stebėto neatstiebiu St. Michelsono guvumu, minčių aštrumu, darbštumu.

Ilgiausių metų Jam linkiu ir, jeigu per tą laiką pats nenumirsiu, tikrai į Jo 100-ji gimtadienį Bostonan žadu atvažiuoti.

Alfonas Nakas

**Už nosies ne tik jaučius
vedžioja.**

SOVIETAI TURI PLANĄ EUROPAI UŽIMTI

1968 metų pradžioje į Vakarų pabėgo Čekoslovakijos generolas Jan Sejna, kuris čia atidengė ir Sovietų Sąjungos planą Skandinavijai ir Europai užimti. Toks planas esąs jau Maskvoje seniai paruoštas.

Pagal jį, Skandinavijos valstybės (Švedija, Norvegija, Danija) be didesnio pasipriešinimo numatytos užimti per kelias dienas. Švedija neišsilaikytų ilgiau kaip 3 dienas. Tada frontas tęstųsi nuo Vakarų Vokietijos iki Šiaurės ledjūrio. Rimtesnio pasipriešinimo sovietai su tikėtų tik Vakarų Vokietijoje, bet ir jis būtų palaužtas. Gi užėmus Skandinaviją, lengva būtų pulti Angliją.

Kremliuje viskas apgalvota ir viskam pasiruošta. Ten seifuose jau guli atspausdintų ateity okupuosimų kraštų pinigų krūvos ir maisto kordelės, sudarytas sąrašas asmenų, kurie būtų suimti ir kurie būtų toms ar kitoms pareigoms eiti.

Dabar tuose Vakarų kraštuose dirba gausus būrys sovietų šnipų, kurie seka visas gyvenimo sritis, ypač karinius įrengimus. Karui prasidėjus, šnipai tuoj vykdytų sabotazo veiksmus — sprogdintų geležinkelius, aerodromus, tiltus, uostus, elektiraines ir kt.

Be to, žinoma, Vakarų karo vadovybė tokiems įvykiams sutikti irgi yra atitinkamai pasiruošusi arba tyliai ruošiasi.

Paragink savo pažįstamus išsirašyti Keleivį. Jo kaina metams \$7.00.

RADIJO PROGAMA

Seniausia Lietuvių Radijo programa Nanjoj Anglijoje stoties WLYN, 1260 ki lokikly ir iš stoties FM 101.7 mc. veikia sekmadieniais nuo 1 iki 1:30 val. dienų. Perduodama: Vėliaus pasaulinių žinių santraukos, komentarai, muzika, dainos ir Magdutes pasaka.

Biznio reikalais kreiptis šaltie Florista gėlių ir dovanų krautuve, 502 E. Broadway, So. Bostone. Telefonas AN 8-0489. Ten gaunamas ir Keleivis.

NENUSIMINKITE!

Galima pagelbėti sergantiems reumatu, rankų ar kojų skausmais, nutirpimu, jaučiant nuovargį. REE-LEEF RUB mostis daugumai pagelbsti. Užtikrinam pasėkmes, arba grąžiname pinigus. Sušukite \$5, gausite vaistus su nurodymais.

ROYAL PRODUCTS

North Sta., P.O. Box 9112
Newark, N.J. 07105

Dviejų savaitių

Ekskursijos į Lietuvą

Vyksta: BIRŽELIO 8, LIEPOS 13, RUGPILČIO 17 ir GRUODŽIO 21.

- Lietuvoje šios grupės praleis po 11 dienų.
- Norintieji pratęsti savo atostogas ilgiau, galės aplankyti kitus jų pasirinktus Europos miestus.

Ekskursijos išvyksta iš

CHICAGOS, BOSTONO, NEW YORKO ir MONTREALIO.

Grupėse dalyvių skaičius ribotas—NESIVELUOKITE! Smulkesnių žinių ir registracijos reikalu kreipkitės į

Trans-Atlantic Travel Service

393 West Broadway
South Boston, Mass. 02127
Telefonas: 268-8764

Savininkė: Aldona Adomoniene

PRASYMAS

TINKA DOVANOTI

"Keleivio" administracija prašo gerb. skaitytojus, kurie keičia adresą, pranešiant naująjį adresą, neužmiršti parašyti ir seną. Nepamirškite parašyti pašto numerio — zip code.

EWAKENING LITHUANIA, 187 psl., kaina \$3.00.

Knygą parašė Jokūbas J. Stukas. Ji tinka skaitantiems angliskai ir norintiems susipažinti su Lietuvos praeimi ir dabartimi.

SAVAITRASTIS

Nepriklausoma LIETUVA

informuoja skaitytojus apie pasaulinius ir lietuviškuosius įvykius, deda daug ir įdomių nuotraukų ir atvirai pasisako apie visus mūsų visuomeninius bei kultūrinius klausimus. Jame rasite įdomių skaitytojų laiško skyrių, kuriame laukiame abipusių pasisakymų ir nuomonių kiekvieno visiems svarbia problema.

"NEPRIKLAUSOMA LIETUVA" yra dinamiška mūsų šios laikraštis, ieškas naujų bendradarbių bei idėjų, visuomet atviras kiekvieno nuomonei, kuris kovoja ir dirba už nepriklausomą Lietuvą.

Metinė prenumerata JAV-se \$8.00

Adresas:

7722 George Street, LaSalle-Montreal, 690, Quebec, CANADA

SLA SUSIVIENIJIMAS LIETUVIŲ AMERIKOJE

SLA—jau 80 metų tarnauja lietuvių visuomenei ir išmokėjo daugiau kaip SEPTYNIS MILIJONUS dolerių nariams.

SLA—didžiausia lietuvių fraternalinė organizacija — duoda gyvybės apdraudą ir ligoje pašalpą, kuri yra pigi, nes SUSIVIENIJIMAS neieško pelno, o teikia patarnavimus savitarpinės pagalbos pagrindu.

SLA—jau turi daugiau, kaip tris su puse milijono dolerių kapitalą, tad jo apdraudė tikra ir saugi. Kiekvienas lietuvis čia gali gauti įvairių klasių reikalingiausias apdraudes nuo \$100.00 iki \$10,000.00.

SLA—jaunimui duoda geresnį Taupomąjį Apdraudą — Endowment Insurance, kad jaunuolis gautų pinigų aukštojo mokslo studijoms ir gyvenimo pradžiai.

SLA—duoda VAIKAMS ir jaunuoliams labai pigią TERM apdraudą: už \$1,000.00 apdraudos tik \$3.00 mokesčio metams.

SLA—AKCIDENTALĖ APDRAUDA naudinga visokio amžiaus asmenims, rekomenduojama lietuviškų klubų ir draugijų nariams. Už \$1,000.00 akcidentalės apdraudės mokeskis \$2.00 į metus.

SLA—kuopos yra daugumoje lietuvių kolonijų. Kreipkitės: kuopų veikėjus, ir jie plačiau paaiškins apie Susivienijimo darbus.

Gausite apsaugintas informacijas, jeigu parašysite:

Lithuanian Alliance of America
307 West 30th Street, New York, N.Y. 10001

Vietinės žinios

BENDRAI REIKALAUKIM SUTRAMDYTI VANDALUS!

Nors So. Bostone dar kasdien po žmogų valkatos ir nepaplauna, bet vandalų siautėjimas yra tiesiog nepakenčiamas. Įvairaus plauko ištvirke vaikėzai, vagišiai ir panašūs gaivalai daug parduotuvių ir privačių namų langus, veržiasi į butus,

naikina visuomeninį turta, už kurį paskui mokesčių mokėtojai savo doleriais turi atlyginti. Be kitų nusikaltimų šie gaivalai jau paeiliui kelis kartus buvo įsilaužę į lietuvių parapišes mokyklas, kuriose yra ir mūsų lituanistinė mokykla, patalpas, išvertę su kablais viduje duris, užraktus ir kitokių nuostolių pridirbę. Tenka būs-tauti, kad tie nesutramdomi niekšai ir viso mokyklos pastato nepadegty, kaip jie ir kitur degina mokyklas ar ir bažnyčias. Tai būtų dide-

lis smūgis ir mūsų švietimui. Pastaruoju metu vandalai nukreipė savo akmenis prieš žydus, turinčius parduotuves ar gyvenančius palyginamai buvusiam ramiam So. Bostono City Point rajone. Nesitenkindami langu daugybe, jie pradėjo ant žydų namų ar parduotuvių tepioti hakenkrocius, tuo savo chuliganizmui pridėdami ir "politinį" atspalvį.

Tokio nežabojamo chuliganizmo apraiškomis labai susirūpinę ir Bostono žydų bendruomenės vadovybė. Ji kreipėsi į spaudą ir į atitinkamas miesto savivaldybės bei policijos įstaigas, prašydama susirūpinti ramių piliečių apsaugą.

Kadangi vandalų ranka skaudžiai paliečia ir So. Bostone gyvenančius lietuvius, mes siūlome Bostono Lietuvių Bendruomenės ir lietuvių parapišos vadovybei, Piliečių d-jos valdybai

ir dar eilės kitų organizacijų, kaip Kultūros klubo, Kultūrinių subatvakarių ir kt., atstovams bendrai ir betarpiškai kreiptis į miesto majorą White ar dar aukštesnę instanciją su griežčiausiu reikalavimu, kad imtųsi skubių priemonių vandalams numalšinti, kol jie dar labiau neįsidrąsina. Šiai akcijai prieš vandalus reikėtų susitarti ir su kitų tautybių atstovais, nes chuliganizmas visus liečia.

Mano padėka

Sugrįžęs iš Floridos, kur praleidau atostogas, noriu nuoširdžiai padėkoti Adelei ir Vincui Morkvėnams už globą. Jeigu ne jie, tai ir mano atostogos nebūtų buvusios tokios malonios.

Ačiū jiems iš visos širdies.

Jonas Bogušis

Jie sveiksta

Prieš kurį laiką buvo su-negalavęs Feliksas Zalcakas, bet dabar jau baigia sveikti.

Namo iš ligoninės grįžo ir Jonas Silalis. So. Bostono Lietuvių Piliečių d-jos reikalų vedėjas.

Verta priminti

Ateinantį šeštadienį, vasario 5 d. 7:30 val. vak. So. Bostono Lietuvių Piliečių d-jos II aukšto salėje bus pasižymėjusio meninio fotografo kun. Alg. Kežio, S.J., foto nuotraukų paroda ir filmas "Dvylika", kuriame rodoma ištraukos iš mūsų žymiųjų veikėjų gyvenimo. Tikimasi, kad atvyks ir rašytojas kan. Mykolas Vaitkus, kurį matysime ir filme.

Vasario 20 d. So. Bostono Lietuvių Piliečių d-jos III a. salėje bus iškilmingas susirinkimas Lietuvos nepriklausomybės atstatymo paskelbimo sukakčiai paminėti. Pradžia 2 val. popiet.

Mass. biudžetas \$2.2 bil.

Gubernatorius Sargent įteikė seimeliui Mass. valstijos biudžetą \$2.2 bilijonų — 4% didesnę negu šių metų.

Bendra skautų sueiga

Sekmadienį, vasario 13 d. 2 val. popiet So. Bostono Lietuvių Piliečių d-jos II a. salėje bus Baltijos ir Zal-girio tautų bendra iškilminga sueiga Vasario 16-jai paminėti.

Jie dalyvaus spaudos baliuj Chicagoje

Vasario 5 d. į Chicago išvyksta rašytojas Antanas Gustaitis. Jis ten pakviestas dalyvauti Lietuvių Žurnalistų sągodos rengiamo pirmojo spaudos balius

programoje, kur skaitys savo satyrinę ir humoristinę poeziją. Drauge ten skrenda filmininkas Romas Šležas ir Birutė Vaičiūrgytė, kurie filmuos programą ir kitus įvykius rengiamam kultūrinam filmui.

PRANEŠIMAS

Pranešame, kad patarnaujame atsiskaitant su mokesčių įstaiga (Income Tax Service).

Mūsų įstaiga A.B.U. Realty yra 507 E. Broadway, So. Bostone (prieš Minkų gelių parduotuvę). Ji atidaryta nuo 9 val. ryto iki 7 val. vak.

Mūsų įstaigoje yra užsiregistravusių daug pajėgių namų pirkėjų. Norintieji namus pirkti ar parduoti prasmė kreiptis į mus telefonu ar asmeniškai

—Algis ir Bronius Uteniai—
A.B.U. Realty
Telefonas: 269-6198

FORTUNA FUEL CO.

470 ADAMS ST. QUINCY

(Just beyond the Hollow)

CITGO CLIMATIC HEATING OILS

MIGHTY-MINI OIL BURNER

1/3 Regular Space

up to 1/2 Fuel Cost

Complete forced hot water baseboard systems steam and hot water cast iron wet base boilers.

OUR CUSTOMERS GET 24 HR. BURNER SERVICE

Golden Platter Parts Protection Plan

Over 40 years experience... Easy budget payment plans

CALL 773-4949 or 436-1204

AR TURITE NAUJAUSIĄ JĄ

POEZIJOS IR PROZOS keturių autorių plokštelę?

Tai Pulgio Andriusio, Bernardo Brazdžionio, Antano Gustaičio ir Stasio Santvaro įkalbėta kūryba.

Šių plokštelių dar galima gauti Keleivyje. Kaina \$5.

Plokštelę neseniai išleido "Lietuvių Dienos".

COSMOS PARCELS

EXPRESS CORP.

169 Milbury St.
WORCESTER, MASS.
Tel. SW 8-2868

yra vienintelė oficiali įstaiga Worcester, kuri siūnia siuntinius tiesiog iš Worcesterio į Lietuvą ir kitas Rusijos valdomas sritis. Čia kalbama lietuviškai, patarnaujama greitai ir sąžiningai. Siuntiniai aueina greitai ir tvarkingai.

Čia galima gauti įvairiausių importuotų ir vietinės gamybos medžiagų ir kitų daiktų, tinkamų Lietuvoje, labai žemomis kainomis. Vedėja B. Sviklienė

Telefonas: AN 8-2805

Dr. Jos. J. Donovan

Dr. J. Pašakarnio

IPEDINIS OPTOMETRISTAS

Valandos:

nuo 9 val. ryto iki 5 val. vak.
Trečiadieniais nepriimama
447 BROADWAY
South Boston, Mass.

Ketvirtis & Co.

—JEWELERS—

Laikrodžiai-Deimantai

Papuosalai

Elektros Prietaisai

Rūpestingai taisome laikrodžius

žiedus, papuošalus

379 W. BROADWAY

SOUTH BOSTON

Tel AN 8-4649

Peter Maksvytis

Carpenter & Builder

49 Church Street

E. Milton, Mass.

Atlieku visus patalynų, remonto ir projektavimo darbus iš lauko ir viduje, gyvenamųjų namų ir biiznio pastatų, pagal Jūsų reikavimą. Šaukite visados iki 9 valandų vakaro.
Telefonas: 698-8675

TEL. AN 8-2124

Dr. Amelia E. Rodd

(RUDOKIUTĖ)

OPTOMETRISTE

Valandos:

nuo 10 ryto iki 6 vakaro

Trečiadieniais—uždara

445 BROADWAY

SOUTH BOSTON, MASS.

A. J. NAMAKSY

Real Estate & Insurance

321 Country Club Rd.

Newton Centre, Mass. 02159

Tel. 332-2645

E. KARDELIENES DAINŲ PLOKŠTELĖ

Keleivio administracijoje galima gauti Lietuvos operos solistės Elzbiotos Karde-lienės įdainuotų dainų ir arių plokštelę. Kaina \$6.00. Paštu nesiejiame.

Laisvės Varpas

Lietuvių Radijo Valanda

Sekmadieniais 11-12 val.

AM 1,430 KC ir FM 107.9 MC

Vedėjas PETRAS VIŠČINIS

173 Arthur St., Brockton, Mass. 02402. Tel. 586-7209

ATLAS PARCELS CO.

82 Harrison Street,

Worcester, Mass. 01604

Tel. 798-3347

Tiesiai iš Worcesterio siun-

čiam įvairius siuntinius į Lietu-

vą ir kitus Rusijos valdomus

plotus! Siuntiniai sudaromi iš

vietinės gamybos medžiagų, ap-

avo, maisto ir pramonės gami-

nių. Turime vietoje įvairių vie-

tinės gamybos ir importuotų

prekių iš kitų kraštų visai že-

momis kainomis. Be to, siunčia-

me maistą, pinigų ir galite už-

sakyti jų gamybos prekes. Čia

sumokėsite pinigų, o giminės

ten vietoje galės pasirinkti už-

sakytas prekes.

Taipogi tarpininkaujame per

tam tikras įstaigas atsikvies-

gimines čia pas save į svečius

ar nuolatiniams apsigyvenimui.

Patarnavimas atliekamas grei-

tai ir sąžiningai. Atsilankę įsi-

kinsite. Vedėjas A. Schyrinski

COSMOS PARCELS

EXPRESS CORP.

AND

TRAVEL INFORMATION

ĮVIRIAUSIAS DOVANAS

siūnia betarpiškai

IS BOSTONO Į LIETUVĄ

ir kitus Rusijos okupuotus

kraštus

Pristatymas greitas ir

garantuotas

Prekės parduodamos nuže-

mintomis kainomis.

Galima užsakyti rublių

certifikatus, automobilius,

šaldytuvus ir pan.

Atidaryta darbo dienomis

nuo 9 val. ryto iki 5 val. vak.

o išečadieniais

nuo 8 val. ryto iki 2 val. p.p.

Kitomis valandomis pagal

susitarimą telefonu.

389 W. Broadway

So. Boston, Mass. 02127

Tel. 268-0068

Knyga yra geriausias žmogaus draugas

The Apothecary LIETUVISKA TIKRA VAISTINĖ

Parduodame tikrai vaistus, išpildome gydytojų re-
ceptus ir turime visus gatavus vaistus.

Jei reik vaistų — eikite į lietuvišką vaistinę.

Sav. Emanuel L. Rosengard, B. S., Reg. Pharm.

382 a W. Broadway, tarp E ir F gatvių, SO. BOSTON.

Telefonas AN 8-6620

Nuo 9 val. ryto iki 8 val. v., išskyrus šventadienius ir sek.

M & T OIL CO., Inc.

641 E Broadway So. Boston, Mass. 02127

- ☐ Krosnies aptarnavimas
- ☐ Automatinis ipilimas
- ☐ Patogios mokėjimo sąlygos
- ☐ Pilnas šildymo įrengimas

Skambinkite

268-4662

South Boston Savings Bank

ALFRED W. ARCHIBALD, PREZIDENTAS

460 West Broadway, South Boston, Mass. 02127

Skambinkite 268-2500

DABAR!

už 90 dienų įspėjimo indėlius moka

5 1/2 %

už visus kitus indėlius moka

5 1/4 %

Nuo įdėjimo dienos — Kas mėnuo priskaitomi nuosimėčiai — Pilnas draudimas Bankas veikia 105-tuosius metus. Nuosimėčiai yra nurašomi nuo Mass. mokesčių. Bankas atidarytas nuo 9 val. ryto iki 3:30 val. popiet. Šio banko direktorių taryboje yra adv. J. Grigalius. Reikale su tarnautojais galima susikalbėti ir lietuviškai. Turtas (Assets) yra virš 210,000,000

Dažau ir Taisau

Namus iš lauko ir viduje. Lipdau popierius ir taisau viską, ką pataisyti reikia. Naudoju tik geriausią medžiagą.

JONAS STARINSKAS
220 Savin Hill Ave.
Dorchester, Mass.
Tel. CO 5-5854

Flood Square Hardware Co.

Savininkas N. J. ALEKNA
628 EAST BROADWAY
SOUTH BOSTON, MASS.
TELEFONAS AN 8-4148
Benjamin Moore Dažai
Pojeros Sienoms
Stiklas Langams
Visokie reikmenys namams
Reikmenys plomberiams
Visokie geležies daiktai

DRAUDIMO AGENTORA

Atlieka įvairių rūšių draudimus

Kreiptis senu adresu:

BRONIS KONTRIM

598 Broadway

So. Boston, Mass. 02127

Tel. AN 8-1761

Trans-Atlantic Travel Service

DAUGIAUSIA PATYRUSI LIETUVISKA TURIZMO
ISTAIGA

Norintieji keliauti, praleisti atostogas saulėtose salose, aplankyti gimines Lietuvoje ar juos atsikvies-
ti į svečius — geriausiai ir greičiausiai jums patarnaus Trans Atlantic Travel Service. Čia visų lėktuvų bilietai (air tickets) išrašomi belaukiant — be jokio papildomo mokesčio.

Siunčiant pinigų ir siuntinius į Lietuvą ar perkant prekes tiems siuntinams (skrytys, egzotinius, įvairias medžiagas), sąžiningiausiai patarnauja

Globe Parcel Service, Inc.

Dovanų pažymėjimus ir rusiškų prekių užsakymus siųskite savo giminėms tik per

Podarogifts Inc. skyrių Bostone

Darbo valandos: Kasdien 9—5

šeštadieniais 8—12

393 West Broadway
So. Boston, Mass. 02127

Telefonas: 268-8764

Visų skyrių vedėja Aldona Adomonis